

GRADISOV VESTNIK

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADISK«

Požrtvovalne smučarke na startu za 3 km teka (četrto je žal zakril nekdo, ki je prav takrat skočil pred kamero)

Več sodelovanja s krajevnimi organi oblasti ter političnimi organizacijami

V tem mesecu sem se v krajšem časovnem obdobju udeležil dveh letnih konferenc osnovnih organizacij Zveze komunistov nad dveh naših edinicah, in sicer na gradbenem vodstvu Celje in letne konference osnovne organizacije Zveze komunistov gradbišča Ravne. V obeh primerih so člani Zveze komunistov pregledali rezultate dela v preteklem letu in sprejeli program za bodoče delo. Formalni potek je bil na obeh edinicah našega podjetja sicer enak in sta bili konferenci pravilno vodeni, vendar so bili rezultati dela v dokajšnji meri različni, kar je bilo očitno iz poročil in razprav.

Konferenca osnovne organizacije ZK gradbenega vodstva Celje, ki je bila 18. marca, je bila usmerjena predvsem na kritiko pomanjkljivosti, ki jih je bilo zaslediti v dosedanjem delu. Njen sekretar tov. Omladič je kritiziral predvsem neaktivnost subjektivnih sil osnovne organizacije in premajhno pomoč članov ZK delavskemu svetu edinice ter sindikalni organizaciji. Predmet kritike je bilo tudi nepoznavanje družbeno političnih problemov v edinici, zaradi česar so razprave čestokrat zašle v slepo ulico in niso dale pričakovanega rezultata. Osnovna organizacija čisto ni razpravljala o problemih in dogajanjih v edinici, kjer je bila predvsem ona poklicana, da izreče svoje mnenje tako, da se komunisti prenekaterikrat niso dogovorili ali odločili za skupna stališča, ki naj bi jih zastopali potem v delavskem svetu, upravnem odboru ali sindikatu. V poročilu so bili navedeni tudi objektivni razlogi, ki so preprečevali organizaciji uspešnejše delo kot na primer: raztresenost delovišč, kjer so posamezni člani zaposleni, njihova prešibka medsebojna povezanost, pogosto premeščanje članov z enega delovišča na drugega in predvsem skromno število članov osnovne organizacije.

Za edinico takšnega obsega je seveda okrog 20 do 25 članov precej boren rezultat kadrovske politike te organizacije. Prešibka je bila pomoč tudi mladinski organizaciji, ki do letne konference še ni bila organizacijsko utrjena, kar predstavlja seveda dokajšnjo pomanjkljivost v delu same mladinske organizacije kot tudi glede pomoči osnovne organizacije kot tudi glede pomoči osnovne organizacije mladini. V poročilu sekretarja niso bili zajeti problemi nagrajevanja, ki pa so bili v preteklem letu predmet živahne razprave kolektiva, tako da stališče osnovne organizacije prav glede tega občutljivega vprašanja ni bilo pojasnjeno. V splošnem glede poročila ne bi mogel reči, da je bilo slabo, čeprav ni obravnavalo nagrajevanja niti se ni dotaknilo gospodarskega položaja tako podjetja kot edinice, razen omembe, da je trenutno gradbeno vodstvo Celje malo v zadregi glede dela, ki pa je bila rešena s prevzemom nekaterih del v Ljubljani. Smatram pa, da celotna nota poročila, usmerjena predvsem na kritiko in prikazovanje napak ter pomanjkljivosti v delu organizacije ni bila najbolj pošečena, čeprav je kritika vedno potrebna in umestna. V preteklem letu pa so komunisti na celjskem gradbenem vodstvu prav gotovo poleg zagrešenih napak poželi tudi marsikakšen uspeh, o katerem pa poročilo molči, kar prav gotovo ni umestno. Če naj bi bila letna konferenca pregled dela v preteklem letu, je prav, da se pogleda obe plati medalje!

V razpravi po poročilu je ing. Cvahte objasnjal gospodarsko stanje edinice in njeno perspektivo za na-

daljnje delo, hkrati pa načel tudi vprašanje tehničnega kadra, ki v Celju postaja pereče. V svojem prispevku k splošni razpravi je podal splošne smernice razvoja podjetja, se dotaknil kadrovanja v osnovno organizacijo, ki se mora nujno povečati, vprašanje nagrajevanja, oblik dela z mladino ter hkrati načel vprašanje napadanja političnega dela na gradbenem vodstvu Celje, ki je občutno na vseh področjih političnega dela. V debato je posegel tudi predstavnik Občinskega komiteja Celje tov. Verdelj, ki je obrazložil nove gospodarske instrumente in obravnaval tudi perspektivo nadaljnje prosperitete gradbenega vodstva. Poudaril je tudi dejstvo, da člani celjskega kolektiva vse premo informirajo javno mnenje o svojem delu in sodelujejo s krajevnimi organi oblasti ter političnimi forumi.

Osebnost sem prepričan, da je skrajni čas, da položimo temelje nekakšni »personalni uniji«, ker vidimo, kako uspešno je slišati glas našega kolektiva tudi v oblastnih in političnih organih občine ali okraja, kar ugotovimo lahko pri nekaterih ostalih edinicah podjetja. Posamezni člani organizacij so se v razpravi dotaknili tudi sestave novega pravilnika o osebnih dohodkih ter se ugodno izrazili o novih akontacijah. Tov. Cepuš, ki je zadnjemu delu konference prisostvoval, je odgovoril na nekatera vprašanja v zvezi z delovanjem in politiko izobraževalnega centra podjetja. Na kraju konference je bil izvoljen tudi nov sekretariat osnovne organizacije, katerega sestavljajo štirje člani, za sekretarja pa je bil soglasno izvoljen tov. Gaves. Zaželeno je, da novo vodstvo osnovne organizacije odpravi pomanjkljivosti, ki so bile navedene v poročilu in pribori s skupnimi si-

Smo komunisti?

Najprej tole: nikakor stvari ne gre posploševati in se zdaleč ni moč reči, da je zadeva, o kateri nameravamo spregovoriti, tako pogost pojav v naših vrstah, da bi zaradi tega morali o njej spregovoriti. Toda bolje je zdraviti, ko se bolezen še ni razpasla, kot potem ko je bolnik že na smrtni postelji. No, tako daleč stvari osekakor ne bomo dopustili. In zato odkrito pogledimo resnici v oči, dokler je še čas.

Nekateri med nami so komunisti samo po izkaznici in v osakdanjem življenju kaj radi pozabijo, da nosijo v žepu rdečo izkaznico člana Zveze komunistov Jugoslavije. Uradno se trkajo na prsi in pozivajo na svojo čast, ko jih življenje postavi pred odločitve, pa na to pozabijo in preodajo v njih človeške slabosti. Dogaja se včasih in v marsikaterem kolektivu, da se komunisti med seboj prepirajo, da se ne morejo niti videti, ne pozdravljajo se, mečejo si potena pod noge in kar je še podobnih slabih strani človeškega značaja. Taki slabi odnosi med posameznimi komunisti kvarijo ugled osnovni organizaciji in komunistom, saj nečlani upravičeno kažejo s prstom na take ljudi in pravijo: glejte jih, taki so. Ne vidijo pa množice dobrih in zavednih članov Partije. Po slabih sodijo potem vse.

In dalje: V kolektivu, kjer vlada med posameznimi člani ZK tako ozdušje, trpi delo. Drug drugemu nagajajo zaradi osebnega prestiža, zaradi grde sebičnosti, potlej pritegujejo k sebi še druge, kolektivno dele v dva tabora in podobno. Seveda potlej ne dela niti sindikati niti organi delavskega upravljanja, če uspe taka razbijajska in naravnost saboterska politika posameznikov, ki vidijo le sebe in svoje koristi.

Zato mislimo, da je treba vse take ljudi postaviti na spetlo, jih izpostaviti javni kritiki na sestanku osnovne organizacije in v kali zatreti že prve pojave takega razbijaškega delovanja in ne čakati, da se morda razvije v hudo bolezen vsega kolektiva. Če ne gre drugače, če taki posamezniki ne sprevidijo svojih napak in škodljivosti svojega ravnanja, je treba tudi prezati rakaste izrastke na življenju komunistov. Bolje tako kot pa, da bi zaradi njih vsi trpeli. Mar ne?

lami vseh članov celjski edinici v političnem življenju podjetja sloves, ki ga je uživala še pred letom dni!

Uspešno delo komunistov na Ravnah

Dne 23. marca pa so polagali račun o svojem delu v preteklem letu tudi komunisti na Ravnah. Poročilo o delu osnovne organizacije, ki šteje, mimogrede povedano, 22 članov, je podal sekretar tov. Berčič, ki se je dotaknil predvsem gospodarskih problemov, vnašanja nagrajevanja ter kadrovske politike (Nadaljevanje na 3. strani)

Letos 11 milijard z istim kadrom

Z novimi akontacijami na osebne prejemke po bodočem pravilniku o delitvi osebnih dohodkov, ki jih je sprejel DS podjetja v februarju, naj bi se doignili prejemki Gradisovcev za 25–30 % povprečno. Uprava podjetja tega DS ni predlagala na slepo, temveč je rezultat skrbne analize naših dosedanjih uspehov in možnosti. Če zasledujemo vsakoletni redni dolg produktivnosti dela in če analiziramo še naše možnosti za zvišanje proizvodnosti dela, potem lahko trdimo, da naše podjetje to zmore, ne da bi bili s tem skladi ogroženi.

Vendar to ne pomeni, da bomo mogli izplačevati predvidene prejemke brez dodatnih naporov in bistvenega kvalitnega skoka v naši proizvodnji. Če zasledujemo srednje vsakoletni dolg proizvodnosti dela, vidimo, da bi lahko z istim številom delavcev pri sedanjih cenah gradbenih uslug in pri sedanjem številu članov našega kolektiva, osebne dohodke doignili na predvideno višino, moramo ne glede na postavljen plan povečati realizacijo v l. 1961 na 11.000 milijonov din ali pa ustrezno zmanjšati število zaposlenih. Tega se je potrebno zavedati že na začetku leta, analizirati proizvodni proces in za vsakogar pogledati, ali je njegovo delovno mesto res potrebno, ali ne bi mogli z boljšo uporabo mehanizacije ali z boljšo organizacijo zmanjšati količino uporabljenih delovnih ur. To govorim zato, ker imamo v našem podjetju prav glede tega še ogromne rezerve tudi pri obstoječi mehanizaciji.

Pri nas je bila delitev osebnih dohodkov in skladov skupne uporabe že za l. 1960 dejansko popolnoma decentralizirane na organizacijske enote.

Vsaka enota je bila obračunana kot samostojno podjetje in razpoložljivi presežek razdeljen v sorazmerju z doprinosom v ta presežek. Pri nas ne živi več ena enota na račun druge. Zato ta dolg osebnih prejemkov postavlja pred DS enot, njihove politične organizacije in upravna vodstva nalogo, da nemudoma in z vso odgovornostjo proučijo svoje možnosti. Prav gotovo je treba tu ali tam postriti normative. Naš ukrep je omogočil znaten priliv novih kadrov. Zato imajo brigade in ekonomske enote veliko možnost izvršiti selekcijo novih kadrov kajti na žalost je v podjetju še vedno dosti lenuhov in zadržancev, ki odjedajo pridnim tovarišem njihov zaslužek in kvartijo delovni član skupine.

Se nekaj je zelo važno. Ni se bati, da bi ne dosegli postavljenih naloge, če bomo imeli dovolj materiala. To pa je odvisno v veliki meri od promptnega plačevanja računov za material. To pa zopet od izterjave naših računov in situacij. Zato je neusmiljena izterjava prva dolžnost vodstev naših edinic in uprave podjetja.

Ing. Jože Uršič

Gradisove kegljavke so bile sp. zmagovite

Naša osnovna naloga je idejni boj

Nagrada za uspešno delo

Opatija — V veliki dvorani hotela »Kvarner« v Opatiji je bila 27. in 28. marca letna skupščina »ZGZ« Zvezne gradbene zbornice. Konferenca sta se udeležila direktor podjetja ing. Hugo Keržan in ing. Ljudovita Skaberne. Skupščina je razpravljala o perspektivnem razvoju gradbeništva v letih 1961 do 1965.

Ljubljana — V soboto, dne 11. III. 1961 nas je obiskala skupina članov Gradbenega podjetja »RAD« iz Beograda. Skupino je vodila Draga Mirčetič, tehnični tajnik delavskega samoupravljanja.

Poreč — Dela na počitniškem domu v Poreču se bližajo h koncu. Fasada je gotova. V notranjosti so že pričeli z delom slikarji in plekarkarji. Slovesna otvoritev bo 1. maja t. l. Za upravnika počitniškega doma je bil postavljen tov. Ivan Bauman iz Sentilja v Slovenskih goricah.

Maribor — Ugodno in toplo vreme je povzročilo, da so vsa gradbišča močno oživela. V Hajdini so že začeli kopati kanal, prav tako so v Rušah tudi začeli kopati temelje za stanovanjske bloke. Prav tako so v Rušah začeli z gradnjo tamkajšnje pekarnice. Zaradi pomanjkanja načrtov in negotovosti glede financiranja so ukinili gradbišče na Sladkem vrhu. Z novimi deli so pričeli v Ljutomeru, Ormožu in v kratkem bodo tudi v Boračevem.

Celje — V začetku meseca marca so Celjani pričeli z delom na gradbišču v Mostah pri Ljubljani. Za sektorskega vodja je bil postavljen gradbeni tehnik tov. Janjo Safari. Pri izkopu jarkov za vodovod bodo uporabljali bager »Liebherr«.

Na Otiškem vrhu delajo na odpravi materiala ceste Sentjanž—Podklanc. Pričeli so že s pranjem agregata za celjska gradbišča. Studio za ureditev gramoznice na Otiškem vrhu je prevzel glavni inženir Peteln.

Velenje — Dela na stolpnih in v zaključni fazi. Na stanovanjskih blokih pa so pričeli z ometavanjem s strojem »Turbosol«.

Maribor — Na zadnji seji upravnega odbora so razpravljali o ekonomskih enotah. Med drugim pravijo, da morajo stremeti za tem, da bo delitev v ekonomski enoti čim bolj pravična. Pričeli so sestavljati pravilnik za delitev presežka ekonomskih enot. V komisijo so bili izvoljeni: ing. Borut Maister, Albert Spindler, Martin Zajšek in Oto Roškar.

Pohorje — V ponedeljek, dne 13. III. je bila v počitniškem domu na Pohorju seja sindikalnega odbora podjetja. Sprejet je bil nov Pravilnik o delu sindikalnega odbora in Pravilnik o pravicah in dolžnostih tehničnega tajnika tov. Jožeta Lorenčiča. Navzoči so razpravljali o sestavi novega pravilnika o delitvi dohodka, direktor podjetja ing. Keržan pa je podrobno analiziral uspehe podjetja v lanskem letu. Seji sta prisostvovala tudi tajnik RO gradbenec tov. Križmanič in podpredsednik Okrajnega sindikalnega sveta Ljubljana tov. Lojze Capuder.

Centralni obrati — Ob koncu februarja so v centralnih obratih sklicali sestanke vseh strojnikov težke mehanizacije. Pogovorili so se o problemih strojnikov in strojev. Med drugim je bilo rečeno, da bodo morala gradbišča v bodoče bolj realno planirati potrebe po težki mehanizaciji pa tudi predispozicija strojev je netočna oziroma se dostikrat po nepotrebnem zavlačuje. Zaradi tega trpi delo v drugih enotah, katerim so stroji dodeljeni.

V zvezi z decentralizacijo je treba okrepitev tudi kontrolno službo, so izjavili na enem izmed proizvodnih sestavkov v centralnih obratih. Nujno je, da se z ustanovitvijo EE v tehničnem oddelku centrale podjetja organizira poseben kontrolno-instrukcijski oddelek strojne službe.

Letna konferenca osnovne organizacije Zveze komunistov gradbenega vodstva Gradis Maribor, je bila v Počitniškem domu na Pohorju. Konferenci so poleg članov prisostvovali: organizacijski sekretar Zveze komunistov okraja Maribor Jože Brumec, član sekretariata obč. komiteja Zveze komunistov Maribor Ivan Cajnko, šef Gradbenega vodstva Maribor inž. Borut Maister, predsednik centralnega delavskega sveta Martin Zajšek, tajnik sindikalnega odbora podjetja Lojze Cepuš, sekretar osnovne organizacije Ravne Marjan Berčič, sekretar osnovne organizacije CO Maribor Rajko Purnat ter drugi gostje.

Konferenca je v glavnem analizirala delo komunistov Gradbenega vodstva »Gradis« Maribor ter razpravljala o ideološko-političnem delu članov kolektiva.

Poročilo sekretarja Berila Zupančiča je bilo sorazmerno kratko ter se je v glavnem nanašalo na delo komunistov v novih pogojih družbenega razvoja. Po oceni udeležencev pa je bila prav ta konferenca prelomnica v ideološko-političnem delu. Čeprav šteje osnovna organizacija le 35 članov, je pomen dela komunistov toliko večji, kolikor večji postaja boj za dosledno zmagoslavje socialističnih idej na področju gospodarsko-ekonomskega razvoja. Decentralizacija in prenos delitve dohodka na edinice je bistveno vplivalo na delo komunistov. Spremenili so se odnosi in pojmovanja posameznih kategorij delavcev. Pri vsem tem je važno, je dejal tovariš Ignac Grabar, kako gledajo člani kolektiva na novo delitvi dohodka, kako so te pogoje dojel in kako jih izvajamo. Naša prehojena pot je bila dobra, toda vprašamo se, ali smo res uspeli zainteresirati slehernega člana, da bo nekje v svoji notranjosti, tudi v celoti razumel te velike spremembe.

Ko je predsednik delavskega sveta podjetja Martin Zajšek pojasnil zaključni račun podjetja in razpravljalo o novi delitvi dohodka, je dejal, da gre za velike procese, ki vplivajo na organizacijo dela, gospodarsko dejavnost podjetja in celoten družbeni razvoj. V Mariboru imajo trenutno 16 ekonomskih enot in vse so sprva zelo dobro delale. Danes pa, kot pravi tovariš Lojze Lisjak, storilnost dela in zanimanje za ekonomske enote pada. Delitev dohodka naj se prenese na same ekonomske enote in same naj si ustvarijo taka merila, ki bodo pozitivno vplivala na proizvodnjo. Delavci morajo vedeti, za kaj delajo.

Tovariš Vinko Vajt je dejal, da je delitev dohodka najvažnejše vprašanje. Linija je jasna in podana. Treba bo le pravičnega tolmačenja in dela z ljudmi ter pri nekaterih delavcih spremeni mnenje, da je ves ustvarjeni dohodek sad njihovega dela in jim potemtakem tudi ves pripada. Upoštevati je treba tudi pogoje, ki so vplivali na uspeh ekonomske enote.

Nesreča nikoli ne počiva

Alojz Seliškar, kvalificiran zidar, sedaj dela na stavbišču ob Titovi 3. gradbeno vodstvo Ljubljana.

V soboto 25. 3. 1961 je bil približno ob 9 odreden na dolbljenje luknje za električno instalacijo. Ko je nekaj lukenj že prebil skozi stropne plošče (bila je ura približno 12), ga je poklical elektroinstalater, da naj nekoliko poveča že napravljeno odprtino. Da instalater pri montaži ne bi bil oviran zaradi njegovega dela, se je takoj napotil k pokazani odprtini in pričel delati. Ko je komaj dobro pričel z delom, mu je skozi instalacijsko odprtino nad njim priletel na roko trd predmet in mu poškodoval kazalec leve roke. Niti on niti drugi, ki so kasneje hoteli ugotoviti vzrok padca, niso našli predmeta, ki je Seliškarja poškodoval in ne ugotoviti vzroka padca, ker na tistem delu stavbe ni bilo zaposlenih drugih razen elektroinstalaterji.

Preiskava po nesreči je utrdila mišljenje, da se je nekdo s tem, da je vrzel trd predmet skozi odprtino, hotel pošaliti. Če je to mišljenje »resnice«, naj bo ta nesreča opozorilo vsem, da moramo pri delu pustiti vsako šalo, ker nikdar vnaprej ne vemo, kake bodo posledice.

Pa še na nekaj nas opozarja ta nesreča:

Opušcanje zavarovanja odprtin je vedno lahko usodno.

Vse odprtine, čeprav niso tolikšne, da bi vanje lahko padli, je treba zavarovati. Zavarujemo montažne odprtine tudi med samo montažo.

Tovariš Zorž meni, da je treba pregledati in točno analizirati, zakaj so nekatere ekonomske enote visoko aktivne, druge pasivne. Mnogo zavirajo razvoj ekonomskih enot tudi projektanti, bodisi zaradi pomanjkljivih načrtov, nepravočasne dostave projektov itd. Vse kritike gredo na račun gradbenikov, na projektante, investitorje in obrtnike pa se nihče ne spomni. Manjka jim tudi drobne mehanizacije.

Danes je več demokracije, zato mora biti tudi več samodiscipline, je dejal tov. Lorenčič, ko je analiziral delo v ekonomskih enotah. Mi moramo nenehno spremljati vse negativne in pozitivne pojave v naših ekonomskih enotah in sodelovati pri političnem dogajanju v kolektivu. Kjer proizvajalci dejansko upravljajo, je politično delo in idejno gibanje svobodnejše, pa tudi te-

že in bolj zapleteno. In zato je pomen dela komunistov v ekonomskih enotah toliko pomembnejši.

Poleg ostalih je v razpravi sodeloval tudi organizacijski sekretar Zveze komunistov okraja Maribor tov. Jože Brumec ter dejal, da je naša osnovna naloga idejni boj. Komunist mora na vsakem koraku zagovarjati napredna stališča, reagirati na vse ukrepe in na vsak negativen pojav v podjetju. Teorija in praksa se mora še bolj povezati, zato je nujno, da se komunisti stalno izobražujejo in sledijo naprednim težnjam socialistične demokracije.

Konferenca, ki je trajala ves dan, dol brez dvoma prelomnica v nadaljnjem delu komunistov mariborskega kolektiva.

L. C.

IZREDNA SEJA upravnega odbora podjetja

V zvezi s povišanjem tarif transportnih uslug je upravni odbor podjetja na svoji I. izredni seji dne 29. III. 1961 razpravljalo o položaju, ki nastane v podjetju, ker bodo nekateri člani kolektiva prizadeti in sprejel tale sklep:

Razširi se drugi odstavek člena 20. predloga Pravilnika o potnih stroških delavcev in uslužbencev tako, da se zvišajo potni stroški za vsakodnevni prevoz od stalnega prebivališča do delovnega mesta te mesečne zneske:

od 4 do 8 km	2.000 din
od 8 do 12 km	2.800 din
od 12 do 16 km	3.600 din
od 16 do 20 km	4.400 din
od 20 do 25 km	5.200 din
nad 25 km	6.000 din

Članom kolektiva, ki so oddaljeni od stalnega prebivališča do delovnega mesta manj kot 4 km, ne pripada nikakršno povračilo prevoznih stroškov.

Kolikor posamezne edinice v individualnih primerih priznavajo

višje stroške, kot so navedeni v gornji tabeli, bremenijo to osebni dohodek edinice.

Izplačevanje terenskega dodatka članom kolektiva, ki so po veljavnih predpisih upravičeni do njega, ostane nespremenjeno. V primeru pa, če izplačujejo terenski dodatek po členu 13. Pravilnika o terenskem dodatku, pa imajo prizadeti pravico do povračila voznih stroškov, ki so zgoraj navedeni, če ti znašajo več kot znižani terenski dodatek.

Člani kolektiva v CO, Projektivnem biroju in na centrali podjetja imajo pravico do povračila voznih stroškov tako, kot je navedeno v prvem odstavku sklepa upravnega odbora podjetja.

Kdor dobiva povrnjeno voznino, ni upravičen do terenskega dodatka!

Vozniški dodatek (povračilo voznih stroškov) se izplačuje v obliki akontacije z veljavnostjo od 1. IV. 1961 dalje do potrditve predloga Pravilnika o potnih stroških.

Z občnega zbora sindikalne podružnice v Mariboru

Dne 10. III. 1961 je bil občni zbor naše sindikalne podružnice, ki so se ga razen izvoljenih delegatov udeležili direktor podjetja ing. Hugo Keržan, predsednik Republiškega odbora sindikata gradbenec Bogdan Pečan, predsednik občinskega sindikalnega sveta Maribor-Center Stane Berčič in predsednik IO CO Maribor.

Že pred dobrim mesecem smo pričeli pripravljati občni zbor, saj smo temu posvetili 2 seji IO podružnice. Smatrali smo, da moramo naša dela prikazati čim bolj realno ter podati spodbudne predloge za nadaljnje uspešno delo. Vse to je razvidno iz poročila predsednika Lorenčiča. Ne mislim hvaliti, vendar moram povedati, da je bilo to do sedaj najboljšo poročilo, kate-

remu osnova je plodno delo sindikalnih funkcionarjev in članstva.

Zelim se dotakniti razprave, ki je bila zelo živahna. Čeravno je občni zbor trajal ves dan, je bil vendar dan prekratek. Nato je predsednik delovnega predsedstva Zajšek po končanih poročilih dal napotke za razpravo, v katerih je pozval, naj se k razpravi oglašajo delegatje, ki niso bili doslej odborniki, da bi bilo dosedanje delo res kritično ocenjeno.

Razprava se je najprej razvila o sindikalnem delu. Vendar smo kmalu bili pri EE, pri delitvi dohodka in decentralizaciji upravljanja. Prav to je bilo jedro določenega zbora. Osnovni proizvajalec so tokrat razpravljali kot pravi strokovnjaki. Najprej so bile nanizane slabosti dosedanjih EE, predvsem odnosi v sami EE, nato nepravilnosti v merilih delitve in končno, zakaj nismo bili vključeni v EE, saj bi tudi mi znali gospodariti, so dejali delegatje iz skupin, ki so delali izven EE. V odzovorih jim je bilo pojasnjeno, kako in zakaj se niso na vseh gradbiščih organizirale EE.

Tako se je razprava usmerila na drugi tir in sicer na bodočnost, kako in kaj bo odslej. Enotno je bila izrečena zahteva: Prav vsi želimo delati v EE, tako bomo vedeli, za koga in za kaj delamo. Malce se je razprava zasukala, ko so nas gostje seznanili z bodočo delitvijo dohodka, govorili so o ukinitvi meznega

Letos ne bo volitev delavskih svetov

Na zadnji seji delavskega sveta podjetja je bilo govora o volitvah organov delavskega samoupravljanja. Večina članov in dosedanje delo je pokazalo, da je enoletna mandatna doba vsekakor prekratka.

Že na Kongresu delavskih svetov so predlagali, naj se zaradi izpolnitve potrebne in uspešnejše znanja mandatna doba podaljša na dve leti.

Letos je Centralni svet Zveze sindikatov Jugoslavije predložil Zveznemu izvršnemu svetu, naj bi letos ne volili delavskih svetov, kot to določajo zakonski predpisi. Sprejet je že osnutek Zakona o podaljšanju mandatne dobe. To bo našim članom delavskega sveta omogočilo temeljitejšo spoznavanje problemov gospodarjenja.

V podjetju bomo izvedli le dopolnilne volitve v delavske svete edinic in v centralni delavski svet, ker so nekateri člani odšli iz podjetja ali pa bili premeščeni na druge edinice.

L. C.

Med nami je 170 borcev NOV

Lepo je mama, veš, lepo živeti toda za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti

Rezek strel je odjeknil v mrzlo januarsko noč. Stražar — zidar France je bil skokoma v koči. Obvestil je komandirja, ki je takoj vedel pri čem smo.

Nemci, je zaklical, pograbil brzo-strelko in že smo bili vsi pripravljani za boj. Mrzel veter nam je pihal v hrbet. Stražar, ki je stal na drugem koncu kočice, se kmalu opazil bele postave, ki so se plazile proti nam. K sreči nas niso takoj zapazili.

Umik na vrh, je zaklical komandir. Hiteti bo treba. Sneg se je globoko vdiral pod nogami.

Dvajset let je minulo, odkar je delavec-partizan dvignil svojo pest in napovedal neizprosno boj krutemu okupatorju...

Ker je letos 20. obletnica ostaje naših narodov, bomo tudi mi v vseh prihodnjih številkah posvetili del prostora našim borcem-partizanom. Zato naprošamo vse člane kolektiva, ki so se udeležili NOB, da napišejo nekaj svojih spominov iz težkih dni.

Iz zadnjega popisa borcev NOB, je razvidno, da je še največ živečih borcev na gradbišču Jesenice, sledi Maribor, Ljubljana Koper itd.

Torej še enkrat, dragi borci pišite čimveč.

L. C.

Zahvala

Podpisani Janez Zorko, tesar iz Celja, se iskreno zahvaljujem sindikalni podružnici Gradisa Celje za obisk in darila, ki so mi jih nudili v času mojega zdravljenja na zagrebški kliniki. Zahvaljujem se tudi upravi gradbenega vodstva Celje za izkazano razumevanje.

Janez Zorko

Gerarim Kožovski, nekvalificiran delavec, dela na stavbišču stolpiči gradbišča Kranj.

V petek 17. 3. 1961 ob približno 9. se je ponesrečil, ko je z japanerjem prevažal čez tračnice žerjavove proge. Poškodoval si je desno nogo in levo roko. Nesreče je delno kriva osebna nepredvidnost, ker se je zgodila pri prevozu praznega japanerja. Glavni vzrok nesreče pa je neurejenost poti za prevoz z japanerji čez žerjavovo progo.

VSJAJ EN DAN ODDIHA

Po vseh naših edinicah so žene slovesno proslavile »Dan žena«. Slavnostni govori, okrašene dvorane, izleti, vse to je dalo še večji poudarek velikemu prazniku.

Razvoj naše socialistične demokracije je tako nagel, da je dan za dnem vse bolj potrebno sodelovanje s slehernega delovnega človeka, predvsem naše žene. Zato tudi naše žene poleg naporenega dela na delovnem mestu, gospodinjstva doma še sodelujejo v vseh naših političnih in družbenih organizacijah. Žena je danes enakopravna, utira si pot na vsa področja dejavnosti — vendar prepočasni. Žal je stara miselnost češ, »žena spada v kuhinjo« ponekod še precej močna ne le pri možu, temveč tudi pri ženi sami, in ji včasih ne dopušča, da bi se vključila v javno življenje.

Družba se trudi in skuša z ustanavljanjem raznih servisov in vzgojnih ustanov ženo vsaj delno razbremeniti gospodinjskega dela, da ji s tem omogoči javno udeleževanje. Brez dvoma pa se bo morala slej ko prej sleherna žena otresti vsega, kar jo obremenjuje iz preteklosti in zaživeti mora sproščeno in polno življenje enakopravnega človeka. Takšni so bili referati, ki so jih imele žene po naših edinicah.

Pa pogledajmo, kako so naše žene proslavile ta veliki dan. Tov. Vigi Berta iz Maribora nam sporoča, da so se proslave udeležile žene vseh gradbišč gradbenega vodstva Maribor ter iz Centralnih obratov. V slavnostnem delu proslave, ki je trajal več kot uro, so razen pozdravnega govora recitirale pesmi Kajuha in Mateja Bora,

pele partizanske in narodne pesmi in brale spomine iz narodnoosvobodilne borbe.

Na zaključku slavnostnega dela jih je počastil s pesmijo »Ujetnik« tov. Franc Bagari iz Ruš, kar so navzoče sprejele z navdušenim aplavzom.

Po slavnostnem delu so imeli zakusko, za kar se moramo zahvaliti sindikalni podružnici, ki jim je priskočila na pomoč in nudila razvedrilo, ki se ga bodo vse žene skozi vse leto z veseljem spominjale.

Žene iz Centrale podjetja so zaključile delo že ob 9. uri dopoldne ter se odpeljale v Dolenjske Toplice. Edini zastopnik moškega spola je bil šofer tov. Peter, ki mu je bila zaupana velika in odgovorna naloga pripeljati ves kolektiv žensk nazaj v Ljubljano.

Lepo vreme, obilno kosilo in prijetno kopanje v Dolenjskih Toplicah je razpoloženje še povečalo. Seveda je k temu pripomogla tudi kapljica dobrega dolenjskega cvička. Nekatero so poskušale s pesmijo, vendar se je poznalo, da manjka basistov.

Celjsko gradbeno vodstvo pa je poslalo bataljon žena v naš lepi počitniški dom na Pohorje. Postrežba je bila odlična in v najlepšem razpoloženju so se morale kmalu pripravljati na odhod. Polovica bi jih rada še nekaj uric ostala na Pohorju. Zmagala je druga polovica, ki jo je jadrno odkurila proti Celju. Kljub vsemu pa jim bo ta dan ostal v najlepšem spominu.

Žene obrata Gradbenih polizdelkov so se odpeljale na Bled ter si med potjo ogledale Begunje in le-

po Drago. Žene Centralnih obratov pa so se podale v Postojno in Predjamski grad.

Praslava Dneva žena Gradbenega vodstva v Ljubljani je bila ob 8. uri zvečer v prostorih obratne menze »Ilirija« v Ljubljani. Referat je imela tov. Nuša Trošt. Zastojale niso Ravenčanke in Jeseničanke.

Tako so po vseh edinicah naše žene svečano proslavljale svoj veliki praznik. Za prihodnje leto pa predlagajo, da bi bil ta dan za vse žene celotnega podjetja dela prost dan.

L. C.

Slovenščina pa taka!

Izveleek iz dopisa neke edince, št. 981 z dne 11. marca 1961

V dopisu neke edince, ki ga je poslala centrali podjetja, je med drugim dobesedno tudi tole:

»Prosimo, bodite drugič toliko samoiniciativni in nam javite katere dele lahko pri Vas dobimo, da ne bomo iskali pri drugih podjetjih, kot nam je vsem jasno mora biti mazan in za mazan je je potrebno maz, katero imajo naši vibromaxi in bencinski mešalec ter bi bilo zelo koristno, da bi vsaj to osnovno orodje predelali zraven stroja za ometavanje malte v kolikor je po Vašem mnenju škoda predati vso ostalo k stroju.«

Ali ste kaj razumeli? Biti bi moral najmanj telepat, da bi uganil, kaj je tisti, ki je pisal to pismo centrali, od nje hotel. V centrali povedo, da taka pisma niso redkost in naj se potem v edinicah ne čudijo, če jim ne ustrezajo tako, kot bi oni radi.

Najprej naj svoje želje napišejo tako, da jih bo lahko razumel vsaj tisti, komur je namenjeno, potem lahko šele pričakuje, da bodo ustrezene. Piše pa naj po možnosti v materinskem jeziku in ne morda v kakšnem novo izumljenem mednarodnem jeziku, ki ga nihče ne razume.

Nesreča po želji?!

(Odlomek iz poročila o varnosti pri delu)

Da tudi v prihodnosti to delo ne bo brez uspehov, je treba podvzeti vse ukrepe. Nesreče pri delu smejo biti le res samo tiste, ki bodo v resnici nastale na željo vseh članov kolektiva, posebno pa tistih, ki so odgovorni za pravilno organizacijo delovnih procesov...

Kaj bi nastalo, če tov. Skofič tega poročila ne bi pregledal.

Več sodelovanja s krajevnimi organi oblasti ter političnimi organizacijami

(Nadaljevanje s 1. strani)

ke. Iz poročila smo izvedeli, da Ravenčani ekonomsko ne stojijo slabo, kar je sicer tudi splošno znano, razveseljivo pa je predvsem dejstvo, klem letu 9 novih članov, kar pomeni povečanje kadra za 38%. Tov. Stane Uhan je navzočim obrazložil obsežen program ideološko političnega dela za letošnje leto, nakar je ing. Stok v razpravi nakazal razvojno pot, ki so jo prešli ravenški komunisti ter težave, ki so jih morali premagovati. Okvirno je obrazložil tudi rezultate poslovanja podjetja in zaključnega računa. Konferenci je prisostvoval tudi direktor podjetja ing. Keržan, ki je obširno obrazložil osnutek pravilnika o delitvi dohodka in čistega dohodka, dotaknil se je pa tudi vprašanja decentralizacije in dodelitve sredstev delavskim svetom edinic v gospodarjenju. Konferenco je v imenu mariborske OZK pozdravil njen sekretar tov. Zupančič, ki se je pohvalno izrazil o dosedanjem sodelovanju obeh osnovnih organizacij. Ugodno in pozitivno dejstvo bi bilo, če bi se to sodelovanje še v naprej tako razvijalo, kot se je do sedaj.

V razpravi so člani govorili predvsem o nadaljnjem razvoju ekonomskih enot in pa o gospodarjenju s sredstvi, ki jih bodo ustvarili. Oblikovala se je tudi skupna misel, da je treba dosedanjo kadrovsko politiko razvijati še naprej in vključiti v ZK člane kolektiva, ki to zaupanje zaslužijo. Delo v osnovni organizaciji naj ne bo samo sebi namen, ampak naj bodo komunisti, tako kot so bili to doslej, še vnaprej gonilna sila tako v sindikatu

koč v organih delavskega upravljanja. Rezultati, ki so jih v svojem dosedanjem delu dosegli ravenški komunisti, so zelo lepi, zaželeno je, da jih v bodoče zadržijo in glede na novo situacijo, ki je nastala z decentralizacijo, še povečajo.

Zadnja točka dnevnega reda konference so bile volitve novega sekretariata in sekretarja. Izvolili so petčlanski sekretariat, mesto sekretarja pa je bilo znova zaupano tov. Berčiču.

Prepričani smo, da bo ta osnovna organizacija tudi v bodoče uspešno izpolnila vse naloge, ki bodo pred njo postavljene tako, kot jih je tudi do sedaj. Milan Surk

Res škoda, da je praznik žena samo enkrat v letu. Avtobus je bil nabito poln in že so odbrzele proti Dolenjskim Toplicam. Doma so ostali le možje, ki so si ta dan pošteno oddahnili! One tudi.

Tako pa je bilo v obrtni menzi »ILIRIJA« v Ljubljani. Ko je bilo veselje na vrhuncu, je zmanjkalo vina

V nekaterih edinicah so ženam servirali moški. Žal je to samo enkrat v letu

Tako so Ravenčanke proslavile svoj praznik. — Seveda je na sliki le del kolektiva

Kotiček za žene

Ljubiteljica rož

Pred dnevi sem brala članek v dnevnem časopisju, kjer piše spodbuja hišne svete in stanovanjske skupnosti, naj bi poskrbeli za okras hiš, za rože na balkonih in oknih ter s tem prispevajo k lepi zunanosti naših mest. Drugi pisec v tej zvezi apelira na žene, češ, te naj bi za to stvar oskrbele samoiniciativno.

Mnenja sem, da so rože v stanovanju res stvar žene, in zato mislim tudi, da je prav, da se tokrat o njih posebej pogovorimo. Rože so v vsakem stanovanju lep okras in prostor zanje lahko najdemo tudi v še tako majhni sobi, ki bo toliko bolj prijetna, če bo v njej kaj zelenega. Rože prinesejo v stanovanje domačnost in toplino. Dalje rože bomo gojili zato, da bomo imeli v stanovanju košček narave. To ni, da bi omalovaževali. Zlasti v mestu ne. Pri naši prezaposlenosti so rože na oknih, na balkonih edina živa narava, ki jo čez dan lahko gledamo, nas razveseljujejo in dajejo hiši praznično podobo. To pa včasih veliko pomeni in neradko nam le pogled na rože sprosti duha in pomiri živce.

Končno, z rožami na balkonih in oknih prispevamo k lepoti mesta, kar ima tudi velik turistični pomen — ne samo za tujce, ampak tudi za domačine.

Marsikatera žena pravi: »Saj bi rada imela rože, pa nimam srečne roke in pri meni vse ovenijo.«

Kaj je to srečna roka? Mislim, da je to ljubezen do rože, čut do nje. Za vsako novo vrsto rož, ki jo dobimo v hišo, moramo vprašati vrtnarja ali v cvetličarni, kako jo je treba gojiti, sicer pa dajmo rožam tisto najosnovnejše, kar jim je za življenje potrebno in bodo hvaležno cvetele. To so predvsem voda, zrak, svetloba in mir.

Najboljša voda za zalivanje rož je deževnica. Le-ta je mehka, ni klorirana, kar je za nekatere rože pogubno, posebno, če jih je prej negovala večja vrtnarska roka. Dalje je važna temperatura vode. Premrzla voda jim škoduje posebno, kadar jih pregreje sonce. Zelo važno je tudi, da zalivamo po malem, da jih ne izpostavimo premočnemu curku vode.

Če imamo rože v sobi, moramo paziti tudi na to, da ne bo zrak prešuh. Zlasti pri centralni kurjavi je zelo nevarno, da se posuše, ker oddajajo preveč vlage.

Kakor ljudem, je rožam potreben zrak. Moramo pa paziti, da jih ne izpostavimo prepihu. Mnogokrat se čudimo, zakaj rože odmrejo, pri tem pa pozabljamo, da so vsak dan na prepihu, kadar zračimo stanovanje.

Rože potrebujejo svetlobo, enakomerno svetlobo. To je zelo važno za rast in razvoj rož. Skrben ljubitelj rož označi lonček z zarezo ali s kredo na tisti strani, ki je obrnjena k soncu. Tako se ne more zmotiti in lonček postavi drugače, če rože kaj prestavljamo. Če roži menjamo lego in s tem, ki je obrnjena proti svetlobi, razumljivo, obrača liste in cvetove proti njej. S tem pa porabi toliko energije, da se pogosto utruji in ne samo, da ni lepo raščena, tudi listi začno odpadati.

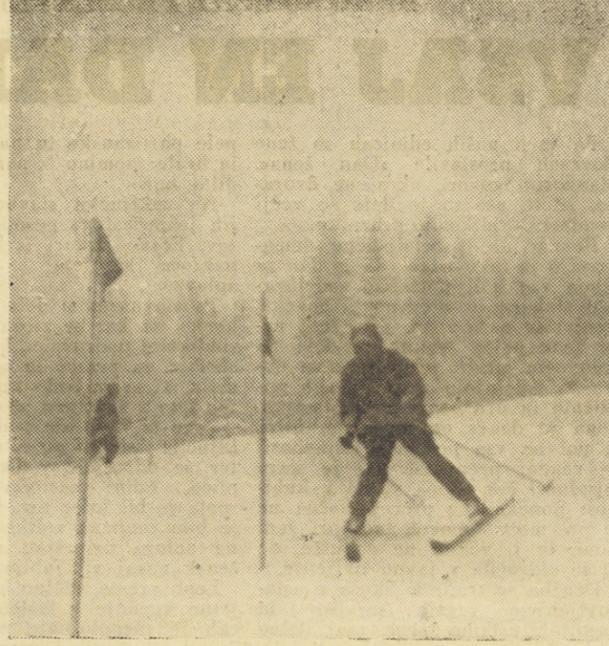
Rože potrebujejo mir, zlasti kadar cveto. Tedaj je sploh najbolje, da jih nič ne prestavljamo.

Končno, rože bodo hvaležno cvetele, če jih od časa do časa izpostavimo rahlemu dežju. Seveda predstavlja to za nas spet delo, vendar se to splača, le paziti moramo, da jih potem postavimo nazaj tja in tako, kakor so bile prej.

Sedaj spomladi je čas presajanja za večino lončnic. Najbolje bo, če kupimo pri vrtnarju malo dobre zemlje, kakršno rože potrebujejo. To pač moramo žrtvovati enkrat na leto, če hočemo imeti lepo cvetje. Nov glinast lonec postavimo za kak dan v vodo, da se napoji in navlaži, sicer odvmame preveč vlage zemlji in s tem roži. Glede okrasnega lonca moramo vedeti, da mora biti dovolj velik, da je med njimi in glinastim še prostor za kroženje zraka. Na dno lonca položimo kamenčke, toliko, da je dno glinastega lonca nekoliko dvignjeno, da je vmes prostor. S tem zavarujemo pred plesnijo in gnilobo, ki je v nasprotnem slučaju neizbežna.

To je nekaj drobnih misli v zvezi z našimi lončnicami. Kate- ra od vas ima več prostora, bo naredila sobni vrtiček. Tu se bosta lahko uveljavila tako hčerka kot sin. S sprehodom bosta našala razno mahovje in grmičke. — Če je le kam postaviti, jim tega veselja ne prepričujemo, nasprotno podprimo. S tem se otrok zaposli, ima svojo skrb in, kar je najvažnejše, dobil bo smisel za naravo, si vzgojil ljubezen do nje. Kaj hočemo še več?

Mila

TOVARIŠTVO IN POŽRTVOVALOST NA GRADISOVEM SMUČARSKEM DNEVU NA POKLJUKI

Lovoričke za Jeseničane

Soboto in nedeljo 18. in 19. marca je bil po šestih letih spet Gradisov zimski športni dan. Organizacijo prireditve so prevzeli prizadevni Jeseničani in je treba že kar na začetku napisati, da se je za dobro organizacijo osebno zavzel šef našega jeseniškega gradbišča tov. Vovk. Bila je res brezhibna, za kar je vzorno poskrbel sodniški zbor: Slavan Berlisk, ing. Drago Groboljšek in Ladislav Abruč. Pri takih tekmovanjih je namreč pri športnih strokovnjakih pogosto dobršna mera podcenjevanja, češ saj so to tekme kolektiva, in ni važna minuta gor ali dol. Sodniški zbor, ki so ga organizirali naši Jeseničani, pa je svojo nalogo nadvse vestno opravil, saj ni bilo

O prijetnem vzdušju priča prijeten večer, na katerem so nastopili zabavni Jeseničani. Med drugim smo slišali tudi tole šalo: — Si slišal? Čevlji so se spet podražili. Za 330 dinarjev! — Kaj se pa razburjaš, saj si zdaj na boljšem. — ??? — Če jih zdaj ne kupiš, prihraniš 330 dinarjev več kot prej! — No, zmagovalko v smuku Anico Permetovo iz Centrale podjetja smo vprašali, kako se kaj počuti v vlogi zmagovalke. — Nič se ne morem pritožiti, je dejala. Proga je bila zelo dobra, tudi sneg je bil dober (tekmovalci so že v soboto). — Koliko časa pa že smučate?

bora podjetja tov. Jože Lorenčič, ki je sedaj profesionalni sindikalni funkcionar v našem podjetju. Med prisotnimi smo opazili tudi šefa ljubljanskega gradbenega vodstva ing. Mesariča. — Tovariš Lorenčič je v daljšem spodbudnem govoru povabil vse prisotne člane, naj se vneto pripravljajo na letne Gradisove športne igre, prihodnje leto pa bo zimski Gradisov športni dan na Pohorju, ki ga bo organiziralo mariborsko gradbeno vodstvo. — Na Pokljuki se je zbralo okrog 50 Gradisovcev, tekmovalo jih je pa okrog 40. Torej prihodnje leto na Pohorje!

- Podrobni rezultati pa so tile:
- REZULTATI TEKA ZA ŽENSKESKE**
1. Cilka Baloh, Jesenice 28,52
 2. Mina Pokljukar, Jesenice 31,39
 3. Marica Ambrožič, Jesenice 33,47
 4. Ani Perme, Centrala 42,50
- Na cilj so prošle vse tekmovalke.
- REZULTATI V SOLO TEKIH — MOŠKI**
1. Janko Knaflič, Jesenice 44,20
 2. Anton Jan, Jesenice 46,06
 3. Jože Zalokar, Jesenice 51,04
 4. Jože Gorjup, Ravne 52,05
 5. Marjan Duh, Maribor 54,20
 6. Rado Radolnik, Ljubljana CO 55,00
 7. Ivan Grabner, Ravne 57,01
 8. Tone Zupan, Ljubljana 57,29
 9. Tone Zaletel, Ravne 1.00,52
 10. Silvo Zlebnik, Ljubljana CO 1.01,56
 11. Stane Oblak, Skofja Loka 1.07,12

12. Tone Demšar, Skofja Loka 1.09,32
13. Jože Postružnik, Maribor 1.10,03
14. Marjan Starovasnik, Maribor 1.14,55
15. Prijavljenih 15 tekmovalcev. Startalo 15 tekmovalcev. Na cilj prispelo 14 tekmovalcev. Odstopil 1 tekmovalec.
11. Metod Legat, Jesenice . . . 42,3
12. Janez Pirc, Skofja Loka . . . 43,8
13. Jože Zalokar, Jesenice . . . 44,0
14. Ing. Saša Škulj, OGP . . . 44,5
15. Alojzij Ditmajer, Maribor CO . . . 50,2
16. Tone Zaletel, Ravne . . . 51,0
17. Franc Kline, Maribor CO . . . 51,5
18. Julij Laznik, Ljubljana CO . . . 101,6
19. Jože Postružnik, Maribor CO . . . 105,7
20. Valter Stropnik, Maribor CO . . . 113,2
21. Milan Stegu, centrala . . . 130,0

V soboto smo imeli lep sončni dan, v nedeljo pa žal...

nobenih pritožb. Nedvomno je tudi njihova zasluga, da so tekme potekale v tovariškem vzdušju. Drug drugemu so si nesebično pomagali, saj nima vsak tekaški smučar, ali pa kompletne opreme za smuk in slalom. Takega tovariškega vzdušja, kakor so ga pokazali naši tekmovalci na Pokljuki, ne raideš zlepa.

Pokali in diplome so razdeljene. Vendar kaže opozoriti še na nekaj podrobnosti, ki bodo še dolgo ostale v spominu. Kot dobri Kranjci začnimo najprej pri vremenu. V soboto je bilo prečudovito vreme, le Triglav je imel kapo. Se ob enih ponoči je bilo jasno, ko smo se zbudili, je pa deževalo, kolikor je le moglo. Na sporedu pa so bile tekme v tekih (za ženske po tri kilometre, za moške pa po šest kilometrov), kar je veljalo z štafeto in za oceno posameznikov. Poleg tega so bile ta dan še tekme v slalomu.

Ko so se podale prve tekmovalke v teku na pot, je bilo kot iz škafa. Le tu in tam se je pokazala kakšna snežinka. Ko so štartali moški pa je snežilo, da nisi videl pet metrov pred seboj. Najprej je bil sneg južen, potlej pa se je spremenil v suhega. Seveda je ta nenadna sprememba vremena povzročila hude težave tekmovalcem ki so si namazali smučiče za moker sneg. Tako je ena ekipa morala odstopiti, ker se je tekmovalcem nabralo na spodnjo stran smučiče kar za štiri prste snega. Pa niti niso hoteli odstopiti! Šele na prigovarjanje sotovarišev Gradisovcev so se premislili, ker res ni bilo smiselno takšno naprežanje. Razumljivo je, da je tudi tekmovalce v slalomu in smuku sneg močno oviral, saj nisi videl vratice.

Na startu za smuk

— Tri leta, tekmovala pa še nisem. Ker se je tekem aktivno udeležila tudi znana naša kegljarka Bernarda Smrajčeva iz Obrata gradbenih polizdelkov, smo jo vprašali, kakšna je razlika med smučanjem in kegljanjem. — Smučanje je užitek, kegljanje pa »matranje«, se je kratko odrezala. Naj omenimo še to, da je podelil diplome organizator tovariš Vovk, potlej pa je v imenu pripravljalnega odbora pozdravil tekmovalce tov. Mandelje. Tekmovanja v nedeljo sta se udeležila tudi predsednik osrednjega delavskega sveta tov. Martin Zajšek, predsednik sindikalnega odbora podjetja tov. Zupan, prav tako pa tudi dolgoletni predsednik sindikalnega od-

Kdor maže ta vozi

Požrtvovalni sodni zbor

3. Ani Perme, Centrala 34,0
 4. Bernarda Smrajc, OGP 1.10,2
- Prijavljene 4 tekmovalke. Startale 4 tekmovalke. Na cilj prispelo 4 tekmovalke.
- REZULTATI V SMUKU — MOŠKI**
1. Alojz Zalokar, Jesenice . . . 35,4
 2. Marjan Starovasnik, Maribor . . . 36,1
 3. Berit Jež, centrala . . . 36,9
 4. Janko Knaflič, Jesenice . . . 37,3
 5. Stelaa Lavriša, OGP . . . 38,3
 6. Jože Gorjup, Ravne . . . 38,8
 7. Ivko Svobljak, Skofja Loka . . . 38,9
 8. Tone Bregant, Ljubljana CO . . . 39,4
 9. Ivan Grabner, Ravne . . . 39,7
 10. Tone Zupan, Ljubljana CO . . . 41,5

- Prijavljenih 23 tekmovalcev. Startalo 22 tekmovalcev. Na cilj prispelo 21 tekmovalcev. Diskvalificiran 1 tekmovalec.
- REZULTATI STAFETNEGA TEKA — MOŠKI**
1. Jesenice
 - Janko Knaflič . . . 44,20
 - Jože Zalokar . . . 51,04
 - Anton Jan . . . 46,06
 2.21,30
 2. Ravne
 - Ivan Grabnar . . . 57,01
 - Tone Zaletel . . . 1.00,52
 - Jože Gorjup . . . 52,05
 2.49,56
 3. Ljubljana CO
 - Rado Radolnik . . . 55,00
 - Silvo Zlebnik . . . 1.01,56
 - Tone Zupan . . . 57,29
 2.54,25
 4. Maribor
 - Jože Postružnik . . . 1.10,03
 - Marjan Duh . . . 54,20
 - Marjan Starovasnik . . . 1.14,55
 3.19,18
- Prijavljenih 5 tekmovalnih ekip. Startalo 5 tekmovalnih ekip. Na cilj prispelo 4 tekmovalne ekipe. Odstopila 1 tekmovalna ekipa.

- REZULTATI SLALOMA ZA ŽENSKESKE**
1. Ani Perme, centrala 25,6 25,3 50,9
 2. Bernarda Smrajc OGP . . . 32,9 29,2 62,1
 3. Ljuba Tome, centrala . . . 33,9 33,2 67,1
 4. Cilka Baloh, Jesenice . . . 37,2 35,4 72,6
- Prijavljenih 5 tekmovalk. Nastopile 4 tekmovalke. Na cilj prispelo 4. (Nadaljevanje na 5. strani)

Prvakinje že osmič po vrsti

Pri moških ljubljanski Gradis peti, jeseniški pa na 15. mestu

V nedeljo 12. marca so v okviru moškega ekipnega kegljaškega prvenstva Slovenije padli na petih kegljiščih zadnji keglji, ženske pa so zaključile svoje republiško prvenstvo že 26. februarja. Oddahnili so se i moški i ženske, zakaj borbe so bile vseskozi naporne, morda v ženski konkurenci nekoliko manj, kot v moški. Oddih pa bo trajal za nekatere najboljše ekipe v obeh vrstah tekmovalja le malo časa, saj bodo morali opraviti še državno prvenstvo.

Gradis je bil zastopan s tremi ekipami, pri moških z ljubljansko in jeseniško, pri ženskah pa samo z ljubljansko. Slednja je dosegla najvidnejši uspeh — naslov ekipnega prvaka Slovenije, njihovi kolegi iz Ljubljane pa so se vendarle uspeli uvrstiti med najboljše petorico in s tem na državno prvenstvo, medtem ko je bil nekoliko manj izkušeni jeseniški kolektiv petnajsti.

Uvrstitev obeh ljubljanskih ekip pomeni primerno afirmacijo ugleda Gradisa nasploh, saj je uspeh, ki ga nismo povsem z gotovostjo pričakovali.

ZMAGE V LJUBLJANI, KRANJU IN MARIBORU

Žensko ekipno prvenstvo je bilo odigrano v dveh združenih kolih na kegljiščih v Ljubljani in Kranju ter v Mariboru in Celju. Sodelovalo je 5 ekip iz Slovenije, torej je bila udeležba slabša kot lani. Pred tekmovaljem smo ugibali, katera od ekip bo Gradisu najnevarnejša in bi ji utegnili prekrižati račune, ko pa je bilo prvenstvo zaključeno, smo videli, da so bile favorizirane ekipe slabše, kot smo jih doslej bili vajeni.

Zmagovita pot Gradisovih kegljavk se je začela že ob prvem startu na domačem kegljišču. Tu so si priborile veliko prednost, za 74 kegljev pred Fužinarjem, ki je bil drugi. Branik in Triglav pa sta precej zaostala. Začetek je bil torej dober. Nihče pa ni pričakoval, da bo Gradisu pripadla zmaga že tudi naslednji dan v Kranju, kjer so steze težke in bi moral po vsej pravici zmagati domači Triglav. Zgodilo pa se je nasprotno. Gradis je zmagal s 108 keglji pred domačinkami, še za več pa pred ostalimi. Seveda tekmovalja še ni bilo konec, zmaga pa tudi ne v žepu — vse bi se lahko še obrnilo. Ko pa so se vse ekipe ponovno pojavile na startu v Mariboru, je Gradisu uspelo tudi tam zmagati. S tem pa je imel Gradis naslov ekipnega prvaka že v rokah. Tudi tretje mesto v Celju mu tega ni moglo ogroziti.

Zanimivo je, da letos borba za naslov prvaka ni potekala med

Gradisom ter Branikom in Triglavom, temveč se je za Gradisom najbolje izkazala ekipa Fužinarja iz Raven, medtem ko sta mariborska in kranjska ekipa to pot nekoliko bolj zaostali. Najboljši rezultat enega nastopa je dosegel Gradis v Ljubljani, kjer so tudi ostale ekipe dosegle najboljše rezultate.

In še posameznice? Najboljša v skupnem številu podrtih kegljev na vseh štirih kegljiščih je Klemenčičeva, ki se tudi ponasa z najboljšim rezultatom enega nastopa. Takoj za njo sta še Erjavčeva in Sonnenwaldova, med 15 najboljših pa sta se uvrstili še Tometova in Satlerjeva. Le-te so, seveda z vsemi ostalimi vred, zaslužne za uspeh, h kateremu jim je treba čestitati.

Govore naj še številke: Gradis 6 točk — 8982 kegljev (Ljubljana 2563, Kranj 2226, Maribor 2187, Celje 2206), Fužinar 9 — 8764, Branik 11 — 8719, Triglav 14 — 8658, Ljubljana 20 — 8157.

USPEH NA JESENICAH, DOMA ZAMUJENA PRILOŽNOST

Poglejmo še, kako je potekal boj med moškimi ekipami, ki jih je nastopalo na republiškem prvenstvu nič manj kot 20, zaradi česar česar je bila konkurenca mnogo hujša kot pri ženskah.

Prvenstvo je trajalo od 21. januarja do 12. marca, ekipe pa so nastopale na kegljiščih v Mariboru, Celju, Ljubljani, Kranju in Jesenicah kjer so igrali z nasprotniki. Ta način tekmovalja je bil že boljši in

privlačnejši kot lanski, ker so bili igralci zaradi tega bolj borbeni, rezultati pa seveda boljši. Toda v začetku kar ni hotelo priti do boljših rezultatov in v takšnem obdobju je ljubljanski Gradis startal v Mariboru in Celju s slabšima rezultatom, kot je bilo pričakovati. Po teh dveh nastopih je že splahnelo upanje za uvrstitev med veliko petorico. Tudi start v Kranju ni bil preveč razveseljiv, zato pa tembolj na Jesenicah, kjer je Gradis vse do zadnjega kola vodil in bil šele ob koncu tretji za Jesenicami in Triglavom. Bolj ko je prvenstvo moških šlo v razplet, bolj se je položaj na posameznih kegljiščih zapletal, ker so se posamezne ekipe kar menjavale v vodstvu. In vendar se je — čeprav je bilo tekmovalje vseskozi razburljivo — začela tehtnica nagibati v korist ljubljanskega Gradisa, ki je začel resno računati z uvrstitvijo med najboljših pet in s tem na državno prvenstvo zlasti, ker so nekateri konkurenti začeli popuščati. Toda prav ob koncu je bilo vse mogoče — nevarni so bili Konstruktor, Rakek in Kranjska gora. Na domačem kegljišču bi morali Gradisovci doseči čimboljši rezultat. A ni šlo, kot bi bilo zakleto. Rezultat ni bil blesteč, pa vendar je zadostoval — tudi spričo nekaterih preobratov na drugih kegljiščih — za končni uspeh, doseženo 5. mesto. Po dveh letih se je Gradisu vendarle spet posrečilo... Republiški prvak so postaje Jesenice pred Triglavom, Ljubljano in Branikom. Gradis pa se je priključil tej četvorki in — prav je tako.

Med posamezniki v resnici ni nihče vreden posebne pohvale, ker se ni izkazal s kakšnimi vrhunskimi dosežki, uspeh je bil plod trde borbe vseh osmih tekmovalcev, ki so zastopali Gradisove barve.

BOLEZEN IN SE KAJ...

Precej manj sreče je v tej konkurenci imelo moštvo jeseniškega Gradisa, ki je pred pričetkom prvenstva celo upalo na boljši uspeh od svojih ljubljanskih kolegov. Vmes pa so posegle višje sile in to je zmešalo račune Jeseničanom. Nekaj tekmovalcev je prav ob nastopih zbolelo, nastopiti so morale rezerve, kar je jeseniškemu kolektivu pokvarilo položaj in je ob koncu zasedel 15. mesto. Le-to pa ni tako slabo, saj je Gradis pustil za seboj nekaj bolj rutiniranih ekip, kot so na primer Rudar, Zvezda in Domžale. Če ni šlo letos, bo pa bržkone bolje prihodnje leto. Zato Jeseničani ne smejo vreči puške v koruzo, ampak se temeljito pripraviti na novo sezono. Borbenost in vestno delo bo k temu pač pripomoglo!

In še končni vrstni red: Jesenice 12 točk (52169), Triglav 15 (52187), Ljubljana 22 (51867), Branik 24 (51660), Gradis Lj. 26 (51594), Rakek 34, Kranjska gora 40, Konstruktor 40, Maribor 47, Celje 52, Lokomotiva 55, Partizan Ljutomer 58, Pionir 68, Ilirija 71, Gradis Jes. 74, Domžale 76, Rudar 76, Zvezda 80, Elektro 85, Gradbinec 95.

Gradisovi šahisti so tekmovali

Vsako leto je tekmovalje šahistov za sindikalno prvenstvo Ljubljane uspešnejše tako po svojem obsegu kot tudi po prikazani kva-

Moška tekmovalna ekipa na startu

liteti. V šestih ligah po osem oziroma deset članov se srečujejo med seboj šahovske ekipe posameznih podjetij. Nastopi najmočnejših slovenskih šahistov se menjavajo z manj dognanimi partijami niže kategoriziranih šahistov ali celo šahovskih začetnikov, vendar je skupna nota vsega tekmovalja nepopustljiva borbenost šestčlanskih ekip, ki ne rešujejo za desko le svojo, temveč športno čast vsega svojega podjetja. V tem je tudi glavna družbeno-vzgojna vrednost tovrstnega tekmovalja, saj na zanimiv način krepi zavest o povezanosti s kolektivom in odgovornosti do svojih delovnih tovarišev. V številnih podjetjih vsi zaposleni izredno prizadeto spremljajo vsele in žalostne trenutke svojih izbrancev, medtem ko je drugod manjša povezanost kolektiva ali pa manjša šahovska in sploh športna razgibanost vzrok, da predsedijo njihovi šahisti mnogo napornih ur za deskami v imenu kolektiva — ki komaj kaj ve o tej njihovi dejavnosti.

Nekako srednjo pot glede razgibanosti in kvalitete ubira Gradis. Prav struktura podjetja pa je vzrok za tak položaj. Sama razsežnost podjetja in njegova razdelitev onemogočata tako enotno športno zavest kot tudi formiranje najmočnejše osrednje ekipe. Tako je lani tekmovalo pod nazivom Gradis samo moštvo Gradbenega vodstva Ljubljana in si četrte jakostne lige z drugim mestom utrla pot v

tretjo ligo. Letos je bil izbor igralcev širši, saj je bil zahtevnejši tudi nastop. V ekipo so prispevali svoje ljudi še: Centrala podjetja in CO Ljubljana.

Tako so tovariši: Bačar, Cedilnik, Koleto, Novak, Ogrizek, Pančič, Polak, ing. Sever, Surk in Zorko odigrali letos devet dvobojev, od katerih so bili v šestih primerih zmagoviti, v treh pa premagani. Zasedli so torej po številu zbranih točk tretje mesto v III. ligi, kar je vsekakor lep uspeh. Večina naših šahistov je pokazala dostojno stopnjo športne borbenosti in solidno šahovsko znanje. Večkrat je prezaposlenost ovirala igralce pri nastopanju, včasih je bilo pa vmes tudi nekaj nediscipline. Najbolj so se trudili tovariši Cedilnik, Novak in ing. Sever.

Za bodoče bi si v ekipi želeli še novih imen tistih šahistov, ki se zaenkrat še ne udeležujejo tekmovalja v podjetju. Naš športni dan bi bil zanje primerna prilika, da bi pokazali svoje znanje in si priborili mesto v sindikalni šestorici. Dobro bi bilo s srečanjem med edinicami poživljati delo in doseči višjo stopnjo skupne športne zavesti v podjetju. Šahovska igra je sicer težka in naporna, če zase mnogo časa in čelaga človeka, skriva pa v sebi mnogo lepote in velja že stoletja za najplemenitejše razvedrilo. Njene vzgojne vrednosti je sindikalni šah pravilno dojel in jih dalje razvija.

PET MINUT S »TEHNIČNIM« GRADISA — SATLERJEM

Želja se je uresničila

Po končanem tekmovalju smo seveda spet povprašali tehničnega referenta Gradisovih kegljavk in kegljavk iz Ljubljane Pavla Satlerja in — kako ne — bil je zadovoljen z uspehom ženske in moške ekipe. Takole nam je odgovorjal:

»Ženska ekipa je že osmič po vrsti osvojila republiško ekipno prvenstvo. Kaj menite o tem?«

— Uspeh je prišel bolj nepričakovano, kot pa smo se ga nadejali. Pričakovali smo namreč večjo udeležbo in ostrejši odpor Bra-

nika in Triglava, a se to ni zgodilo. Nasprotno pa so naše igralke zmagale kar trikrat in to nam je prineslo uspeh.

»Kako pa se nameravate pripravljati za državno prvenstvo?«

— Prav gotovo bo mnogo trše, kot je bilo republiško prvenstvo za obe ekipi. Na republiškem prvenstvu so igralke dosegale zaporedne uspehe brez presledka, na državnem pa so že od leta 1955 doživljale slabe uspehe. Nasprotno pa moški že dve leti niso bili med prvo petorico in na državnem prvenstvu, pa nas je letošnji uspeh tembolj razveselil. Sedaj bosta morali obe ekipi zelo trdo delati in trenirati, zlasti še ženske, ki bodo letos nastopale v Srbiji, kjer nimajo lahkih kegljišč.

»Kaj pa prizadevnost posameznikov?«

— Če govorimo o obeh uspehih v celoti, sta pač plod skupnih uspehov igralcev in igralk. Toda posebej ni moč nikogar pohvaliti, ker ni noben igralec pokazal vseh svojih sposobnosti. Nasprotno nekateri — pri moških in ženskah — so celo zatajili. Upam, da bodo sedaj bolj poprijeli, ker nameravamo pripraviti za vse več nastopov, da bi bili na državnem prvenstvu v resnici bolj pripravljeni. Za moške bo problem nekoliko lažji, ker jih bo v ekipi igralo le 6, ne osem, kot na republiškem prvenstvu, le-ti pa se bodo lahko temeljiteje pripravili, vrh tega pa bo moško prvenstvo na novem kegljišču v Zagrebu.

Jeseniški nogometaši Gradisa se bodo kmalu začeli pripravljati na letošnji športni dan

Erjavčeva 858 - odlično!

Prvo soboto in nedeljo v aprilu bo v Kranju letošnje republiško kegljaško prvenstvo za posameznice. Zaradi tega so nekatere okrajne kegljaške zveze že opravile okrajna prvenstva, med njimi pa je po dobrih rezultatih zlasti pomembno prvenstvo v Ljubljani. Med 25 tekmovalkami — v drugem nastopu jih je igralo le 22 — so se na boljša mesta v Ljubljani uvrstile po večini članice Gradisa, le dve sta se uvrstili na republiško prvenstvo iz ostalih klubov.

Najboljši rezultat je v dveh nastopih po 100 lučajev dosegla Erjavčeva z 858 keglji (418 + 440), ki je postala okrajna prvakinja, ostale pa so se zvrstile takole: Klemenčič 786, Bergant 759, Remec 758, Pirc 758 (vse Gradis), Janša (Lj) 745, Satler 745, Sonnenwald (obe Gradis) 742, Ruparčič (Lj) 739,

Tome 738, Smraje 734, Piškur (vse Gradis) 732.

Vse omenjene so se uvrstile na republiško prvenstvo. Posebej je omembe vredna mlada Remčeva, uslužbenka gradbenega vodstva Ljubljana, ki je hkrati s službeno kolegico Bergantovo dosegla zelo lep, nepričakovan uspeh.

Zanimivo je, da se je na okrajnem prvenstvu v Kranju uvrstilo na republiško prvenstvo deset tekmovalk, med njimi pa celo takšne, ki so dosegle celo manj kot 700 kegljev. Torej je bila kvaliteta in konkurenca tekmovalja v Ljubljani boljša, a so izpadle celo tekmovalke s 732 kegljema. V Kranju se je med drugimi uvrstila na republiško prvenstvo vsestranska športnica Balohova (Gradis Jesenice) z 9. mestom in 650 keglji.

Lovorike za Jeseničane

(Nadaljevanje s 4. strani)

REZULTATI SLALOMA ZA MOSKE

1. Ivko Svoljšak, Škofja Loka	26,00	26,2	52,2
2. Janez Pirc, Škofja Loka	28,9	30,6	59,5
3. Albin Sušnik, Jesenice	31,00	30,2	1.01,2
4. Metod Legat, Jesenice	31,00	32,8	1.03,8
5. Valter Stropnik, Maribor CO	30,1	38,00	1.08,1
6. Jože Gorjup, Ravne	30,8	37,9	1.08,7
7. Tone Bergant, Ljubljana CO	40,5	33,00	1.13,5
8. Alojz Ditmajer, Maribor CO	39,8	35,6	1.15,4
9. Tone Zupan, Ljubljana CO	44,00	37,5	1.21,5
10. Anton Jan, Jesenice	49,00	34,8	1.23,8
11. Milan Štegu, centrala	1.05,6	45,2	1.50,8

Prijavljenih 21 tekmovalcev. Diskvalificiranih 10 tekmovalcev. Na cilj prispelo 11 tekmovalcev.

VRSTNI RED EDINIC PO DOSEZENIH TOČKAH

Zap. št.	Edinica	Slalom M	Slalom Z	Smak M	Smak Z	Stafeta M	Tek M	Tek Z	Skupaj točk
1.	Jesenice	70	60	80	80	160	80	80	650
2.	Ljubljana CO	60	—	60	—	120	50	—	290
3.	Ravne	—	—	70	—	140	70	—	280
4.	Centrala	—	80	10	70	—	—	70	230
5.	Maribor	—	—	20	—	100	60	—	180
6-7.	O G P	—	70	40	60	—	—	—	170
6-7.	Škofja Loka	80	—	50	—	—	40	—	170
8.	Maribor CO	60	—	30	—	—	—	—	90

Premostili bomo Kokro

Kranj sodi med mesta v Sloveniji, kjer se industrija zelo razvija. Vzporedno z razvojem industrije narašča tudi potreba po stanovanjih. Zlato polje, kjer je sedaj skoncentrirana skoraj vsa stanovanjska izgradnja, je malce oddaljeno od tovarn, zato urbanistični načrt predvideva razširitev mesta v vzhodno smer. Prav tu pa teče reka Kokra, ki s svojim globokim kanjonom — ta ponekod dosega globino tudi 50 m — ovira razvoj mesta v tej smeri. Središče mesta s Planino in Primskovim povezuje sedaj že dotrajana viseča lesena brv za pešce. ObLO Kranj se je zato odločil, da cca 150 m višje zgradi nov železobetonski most.

Investitor je naročil načrte pri Projektu nizke zgradbe iz Ljubljane. Projektant ing. Miloš Miklič si je izbral vitko armirano betonsko konstrukcijo, ki s svojim elegantnim 70 m dolgim lokom dopolnjuje globoki in razgibani kanjon Kokre. Izdelavo mostu je investitor poveril Gradisu. Podjetje se je tega zahtevnega dela takoj lotilo in že v septembru lanskega leta pričelo s pripravljalnimi deli. Medtem pa je naš Projektivni biro pripravil načrte za nosilni oder iz jeklenih cevi. Projektant si je namreč izbral za nosilni oder 8 lesenih predalčnih nosilcev, od katerih bi vsak stal 1.800.000 din. Prav zaradi tega, ker bi bili nosilci po demontaži več

ali manj neuporabni, je podjetje pripravilo varianto nosilnega odra iz jeklenih cevi, ki je cenejši od lesenega. Investitor je nato našo varianto sprejel.

V nosilni oder bo vgrajenih 55,5 tone jeklenih cevi in 17,5 tone veznih elementov — spojki. V celem podjetju ni bilo mogoče naenkrat dobiti toliko cevi, zato je bilo potrebno nabaviti še 8 garnitur cevnih odrov, to je 4000 m². Pri ITM Beograd, kjer smo cevi nabavili, pa ne izdelujejo nateznejših spojki, katerih smo potrebovali 1800 komadov. Iz zadrege so nam z razumevanjem pomagala gradbišča Jesenice, Ljubljana, Celje, Koper in Ravne na Koroškem, ki so nam od svojih garnitur v uporabi odstopili del teh spojki.

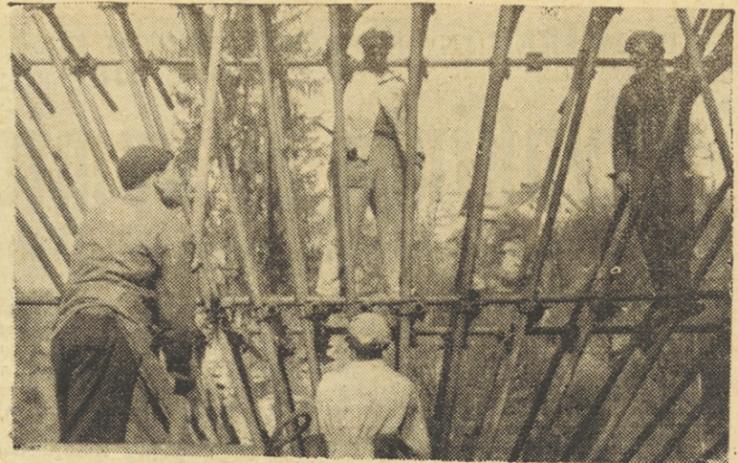
Nosilna konstrukcija mostu je iz dveh ločenih votlih lokov. Nosilni oder je konstruiran samo za en lok, to je za polovico mostne širine. Sedaj se iz dveh pahljač, ki stojijo na zgornjih, pomočnih delih betonskih temeljev, 14 cm prostor med spodnjim fiksnim delom in zgornjim pomičnim je zapolnjen s suho mivko, ki omogoča, da se cela konstrukcija odra z opazi vred po zabetoniranju prvega loka spusti niže na vbetonirane tračnice. Po njih se pomični del temelja z odrom pomakne naprej pod mesto drugega loka. Tu se s po štirimi hidravličnimi dvigalkami dvigne nazaj na prejšnjo višino. Nastali prostor med obema deloma temelja se spet zapolni z mivko, ki po odstranitvi dvigalk prenaša obremenitev na spodnji temelj.

Z montažo odra smo pričeli takole:

Na lesena tla smo zarisali polovico loka, to je eno pahljačo. S spojkami smo cevi zvezali v pahljačo in glavne elemente oštevilčili in na ta način poenostavili kasnejšo montažo odra. Ker je nosilnost kabskega žerjava za montažo cele pahljače premajhna, smo to razstavili na manjše dele in jih nato sproti vgrajevali v nosilni oder.

Kljub temu, da je to povsem novo delo je montaža odra zelo dobro napredovala. Pohvalo zaslužijo Jernej Brank, Pavle Krašna, Andjelko Perkovič in ostali pod vodstvom izkušenega delovodje Trampuža. Pri vsem tem pa ni pozabljeno na varnost pri delu: vsak delavec je opremljen z varnostnim pasom in čelado.

Montažo smo morali 20. t. m. ustaviti, ker niso bile dobavljene še manjkajoče natezne spojke. V kolikor bomo te še pravočasno dobili, se nam ni treba bati prekoračitve pogodbenega roka.

Tesar Brank s skupino pri montaži leve pahljače — Most čez Kokro

Izkoriščanje težke mehanizacije

v času od 21. I. do 20. II. 1961

Slev. strojev	Naziv stroja	Planir. ur	Efekt. ur	% izkor.	Zarač. ur	% amort.	Maks. št. ur	Stroji izven obrata
15	buldozerji . . .	2.020	626	50	692	34	—	8
3	nakladač . . .	280	286	102	315	112	245	1
3	skreperji . . .	320	6	1	6	1	—	2
3	bagri . . .	700	421	60	523	74	167	2
15	dumperji . . .	1.820	526	28	571	31	—	5
3	valjarji . . .	360	—	—	—	—	—	3
7	kompresorji . . .	660	433	65	577	87	161	3
15	žerjavi . . .	2.340	1.218	52	1.322	56	245	4
1	viličar . . .	100	115	115	156	156	115	—
65	skupaj:	8.600	3.631	42	4.142	48	—	28

Od 65 strojev težke mehanizacije je delno ali več dni obratovalo skupaj le 35 strojev, medtem ko je bilo 28 strojev v popravilu, čakalo na popravilo ali predispozicijo.

V primerjavi z mesecem januarjem letos sta se odstotka izkoriščenosti in finančni uspeh dvignila za 4%, kar je zelo malo glede na ugodno vreme.

V popravilu so bili 4 buldozerji, ostali 4 pa so čakali nanj. Nakladača sta bila oba zaposlena, medtem ko so skreperji čakali na predispozicijo. Od bagrov smo dva popravljali, ostali 3 pa so obratovali. Dumperjev je obratovalo 8, drugi pa so bili v popravilu. Dalje so bili v popravilu: 3 valjarji, kompresor in 2 stolpna žerjava. Od žerjavov eden ni obratoval zaradi mraza, drugi pa je čakal na predispozicijo, kakor tudi električni kompresor.

Od strojev, ki so obratovali, so prekoračili planirano število ur:

- nakladač G-16685 za 105 obratovnih ur na gradb. vodstvu Maribor, strojnika Mihalič in Stucin,
- bager Liebherr G-17969 na raznih gradbiščih skupaj 27 obrat. ur, strojnik Katan Anton,
- kompresor Fagran G-17508 za 61 obrat. ur posojen GP Obnova

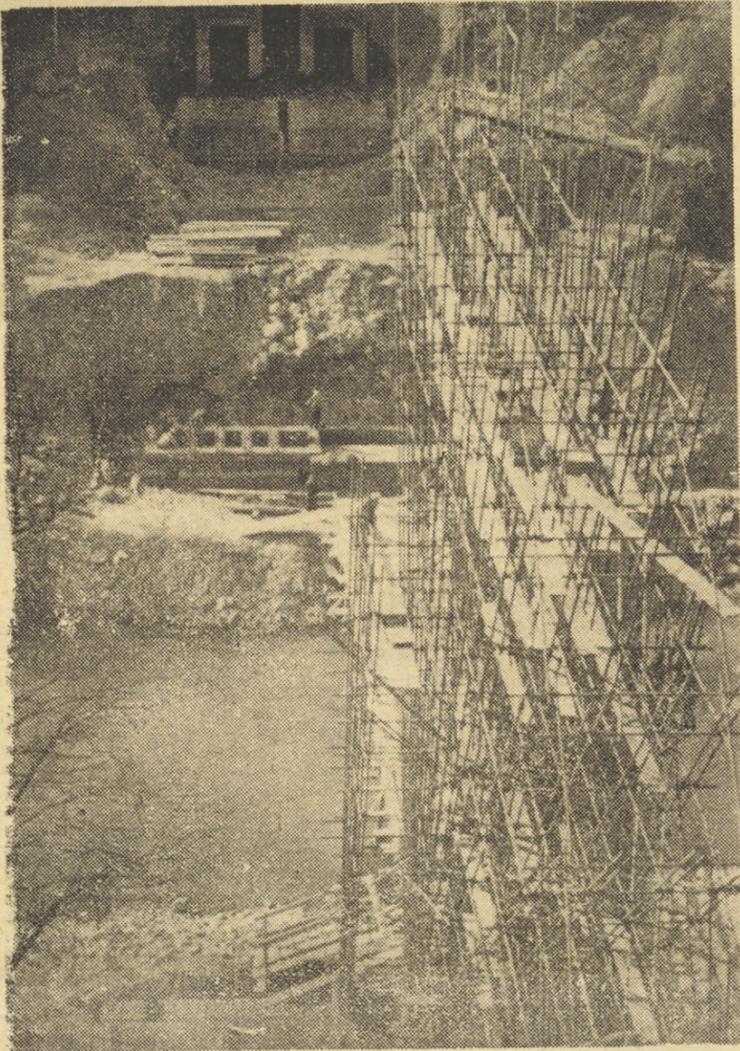
Ljubljana, strojnika Radikovič Jože in Mišič Franc.

— žerjav G-18169 za 65 obrat. ur na gradb. vodstvu Maribor, strojnik Stumberger Stanko in

— viličar G-94 na raznih sektorjih za 15 obratov. ur, strojnik Filipič Avgust.

Dne 26. II. t. l. je bil množični sestanek z vsemi strojniki težke mehanizacije. Udeležba ni bila 100%, ker so na nekaterih sektorjih delali, vendar je bila zadovoljiva. Razpravljali so o problemih v zvezi z delom na terenu, o preskrbi in stanovanjih, o akontacijah v zvezi z novim tarifnim pravilnikom, o ostalih dodatkih in spremembah. Glavni namen sestanka pa je bil poučiti strojnike o spremembah, ki smo jih uvedli pri obračunu urnih najemnin, ter o akordih. Zelo živahna je postala debata okoli gradnje stanovanj, kar je še vedno tako pereče vprašanje pri nas.

Tako kot so pokazali razumevanje za prostovoljno delo pri gradnji počitniškega doma v Poreču, so se tovariško izjavili o medsebojni pomoči pri zadrujni gradnji. Treba bo pričeti, da se zadovolji vsaj najnujnejšim potrebam.

Prva polovica nosilnega odra — Most čez Kokro

Neprevidnost nesposobnost ali kaj

V zadnjem času, ko zelo pogosto govorimo o osnovanju ekonomskih enot, o decentralizaciji, bi morali hkrati še posebej opozarjati na nekatere negativne pojave v naših edinicah. Če prepuščamo izvrševanje konkretnih nalog manjšim edinicam, t. j. ekonomskim enotam, potem to ne pomeni, da odpade nad njimi vsaka kontrola kvalitete dela, upoštevanja higiensko tehnične varnosti pri delu, pravilne uporabe mehanizacije itd.

Dogaja se, da šefi ekonomskih enot, strokovni sveti ekonomskih enot, (v kolikor sploh delujejo), zelo radi pozabljajo, da smo še vedno enotno podjetje, da moramo naloge izvrševati samo skozi prizmo enotnega podjetja, ki se je v 15 letnem delovanju pridobilo velik sloves. Eden izmed negativnih pojavov, o katerem je bilo doslej premalo govora, je tudi dosežanja kritika, ki je bila izrečena slab odnos do osnovnih sredstev. Ker vsa v posameznih primerih, ni imela uspeha bomo v bodoče objavljali vse primere nepravilnega odnosa do mehanizacije, predvsem do srednje in drobne.

V splošnem je opaziti, da naše edince, mislim predvsem na delovodje in strojne referente, premalo pazijo na vzdrževanje mehanizacije. Tekočih popravil, ki naj bi bremenile same edince, je vedno manj. Stroji se vrte, dokler je sploh možno. Ko pa se ustavijo, takrat so potrebne generalne in srednje reparature, ki bremenijo amortizacijski sklad. Praktično nekatere edince zasledujejo torej: stroj do maksimuma izkoristiti s čim manjšimi stroški za edince, ker vidijo samo edincino, ne pa celotnega podjetja. Izhajajoč iz takšnega nepravilnega stališča naših edinic, je v zadnjem času prišlo do primerov, ko edince odklanjajo pravočasno oddajanje stroja v tekoče popravilo, da odklanjajo prevzem stroškov za popravilo strojev, reklamirajo višino stroškov popravil itd. Dogajajo se primeri, da bi morali nekateri stroji biti vsako leto v generalnem popravilu celo dvakrat ali pa vsaj enkrat. Naj na tem mestu poudarimo, da je točno s predpisi določeno, kaj je generalno, kaj srednje in kaj tekoče popravilo. Znano je tudi, da je s predpisi določeno, da DS podjetja vsako leto do-

loči, koliko sredstev se bo porabilo za investicijsko vzdrževanje strojev. Ob upoštevanju vseh teh predpisov pa je razumljivo, da ne more biti sporov med najemodajci in najemjemalci strojev.

Naslednji splošni negativni pojav je tudi, da koristniki strojev sploh ne prijavljajo ali pa prepozno razne lome strojev. Naše podjetje je zavarovalo stroje tudi za primere, ko se stroji polomijo in zato plačuje težke tisočake. DOZ nam izplača odškodnino samo, če pravočasno prijavimo, da se je stroj polomil. Zaradi zakrivanja takih primerov (ne vem iz kakšnega razloga), jih ne prijavljamo pravočasno, temveč to ugotavljamo šele pozneje, ko je že prepozno, takrat, ko namreč prihajajo v popravilo, oziroma ko se vračajo v skladišče. DOZ takih primerov ne prizna.

Naslednji splošen negativni pojav je tudi, da so proge žerjavov vse premalo vzdrževane. Iz ugotovljenih primerov slabega vzdrževanja žerjavov proge je razvidno, da se predvsem naš tehnični kader od delovodij navzgor ne zaveda težke odgovornosti v primeru nesreče, ki bi nastale zaradi slabega vzdrževanja žerjavov prog. Če edince vzdržujejo proge tako, da bi imele pri tem čim manjše stroške, potem zopet ne vidijo celotnega podjetja. Razumljivo je, da ob slabih žerjavni progi trpi celotna konstrukcija žerjava, ki neenakomerno prenaša vse sile in momente, da so osni pritiski žerjavovih koles neenakomerni, da so posamezni važnejši strojni deli žerjava neenakomerno preobremenjeni itd. In posledice? Prekomerno trošenje posameznih strojnih sklopov, elementov, zvižanje konstrukcije, včasih pa so lahko celo najhujše posledice t. j. prevrnitev žerjava. O materialnih in človeških žrtvah, ki lahko v takem primeru nastanejo, ni potrebno še posebej govoriti.

Poleg teh splošnih ugotovitev, pa bi objavil nekaj primerov slabega ravnanja s stroji. Sami presodite, ali so nastali zaradi nepazljivosti, malomarnosti, neznanja, ali celo česa drugega.

Izvelek iz zapisnika o poškodbi čeljustnega drobilca G 2884 na gradbenem vodstvu Ljubljana — sektor Bolnica:

»Dne 8. marca 1960 je ob drobljenju zopet vrglo iz drobilca večji trši kamen, ki je slučajno nadel nateg med zamašnjak in ohišje drobilca. Ker je bil drobilec v pogonu, so se pri tem zlomile ročice zamašnjaka.«

Tako zapisnik. Resnica pa je: To je bilo že lani, zapisnik ni bil pravočasno sestavljen, prijava DOZ prepozna, ker je iz loma ročice na zamašnjaku razvidno, da je že stara poškodba. Izdelati bo treba nov zamašnjak na račun ekonomske enote.

Zapisnik sestavljen dne 27. II. 1961. o poškodbi kladivnega drobilca G 2900, ki je obratoval na gradbenem vodstvu Maribor:

»Kladiva na rotorju drobilca so do polovice prekomerno izrabljena tako, da se ne dajo več obrniti. Nadalje je bilo ugotovljeno, da ta kladiva sploh niso bila nikdar obrnjena, zaradi tega drobilec ni mogel dati tistega učinka, kot bi ga sicer. Poleg tega so pa stroški vzdrževanja občutno večji, ker bi bila doba trajanja kladiv lahko še enkrat daljša, ako bi kladiva pravočasno obračali.«

Rešetke drobilca so tako izrabljene, da se morajo vse zamenjati, ker s tako izrabljenimi rešetkami ne dobimo pravilne granulacije, niti take kapacitete, katero mora dati stroj pri normalnem obratovanju. Celotno popravilo stroja gre na račun vzdrževanja gradbeno vodstvo Maribor.

Izvelek iz zapisnika, sestavljenega na gradbišču Gradis Koper v zvezi z okvaro rotorskega drobilca (udarnega), G 17388, ki je obratoval na sektorju Črni kal.

»Ne sektorju Črni kal je bil v kamnolomu montiran drobilec IZ 1, izdelek strojne tovarne Trbovlje, za drobljenje gramoza in je dnevno obratoval v dveh izmenah. Dne 1. III. 1961. je prišlo do okvare na drobilcu med obratovanjem pri ca 1400 obr/min, ko se je na drobilcu odtrgal drobilni vložek, ki tehta približ-

Nepravilna uporaba kladivnega drobilca

no 50 kg ter velike krožne sile zadel na obodu na drobilno ploščo in jo odtrgal ter skrivil rotorsko os za 4 mm.«

Ugotovitev komisije: izdelava nove osi, nabava novih vijakov, varjenje ohišja. Pri nadaljnjih informacijah se je ugotovilo, da je med obratovanjem padlo v stroj težje kladivo (macola), ki služi za razbijanje kamenja.

Stroške popravila nosi ekonomska enota Črni kal.

Izvelek iz zapisnika, sestavljenega dne 1. III. 1961 v pisarni OGP glede poškodbe stroja za izdelovanje polnilnih zidakov G 17715, znamke stroja Gustav Knauer München, leto izdelave 1959.

Omenjeni stroj je bil na generalnem popravilu v delavnici CO v Ljubljani ter so s popravilom hoteli, ker so ta stroj nujno rabili. Ko je bil stroj popraviljen in preizkušen, ga je strojnik Fergusona iz OGP odpeljal s prikolico v ta obrat. Med prevozom v obratu, t. j. pod prehodom zgradbe pisarne in obrata, je zadel s strojem v rob strehe. Stroj je zaradi hitrosti traktorja potegnilo s prikolice in tako je stroj obvisel zaklinjen med prikolico in stebri in z enim robom udaril na tla. Ugotovljeno je bilo, da se je pri tem zaradi udara poškodovala hidravlična črpalka z elektromotorjem. Za to popravilo je bilo nujno potrebno nabaviti potrebne rezervne dele iz inozemstva, poleg tega pa je stroj ponovno bil predvidoma izven pogona.

Stroške bo nosil strojnik Slavko Matijević, ki je zaradi neprevidnosti povzročil to škodo.

Lahko bi še našel vrsto primerov, ko prihajajo razni stroji v skladišče SIP pokvarjeni predvsem pa električna oprema. Vrtni stroji, ročni skreperji prihajajo v skladišče brez kablov, pa čeprav so bili vgrajeni.

K vsemu napisanemu naj bi bil naslednji zaključek:

Z decentralizacijo podjetja, z uvedbo ekonomskih enot naj bi se postrila tehnična kontrola, katero morajo izvajati strojni referenti brez kakršnekoli sentimentalnosti. Vodstva edinic pa morajo v takšnih primerih razpravljati na proizvodnih sestankih edinic oz. posameznih ekonomskih enotah.

Le tako bomo pravilno uporabljali finančna sredstva podjetja, ki so na razpolago za nabavo novih strojev oz. za njihovo investicijsko vzdrževanje.

Tone Martinšek

Kaj in kje bomo gradili

Tudi upravnik obrtne menze »HURJA« je zelo radoveden, kaj se kuha v črnih kotlih

Izpit za polkvalificiranega strojnika sem napravil, sedaj pa...

Kaj so visoke smreke zelenega Pohorja v primerjavi s postavo in funkcijo (Zajšek in mariborski »nogometni« strekovnjak)

Naše podjetje je po teritorialni razsežnosti pač veliko, da bi vsi člani posameznih edinic vedeli za naše objekte, na katerih delamo. Veliko pa je takih, ki z zanimanjem spremljajo ne samo razvoj svoje lastne edinice, temveč jih zanima tudi, kaj delajo druge enote, s kakšnimi težavami se borijo, kakšni so njihovi uspehi. In prav to zanimanje, mislim, je važno, saj tvori tisto vez, ki veže posamezne kolektive našega podjetja v strnjeno enoto in daje vsakemu članu kolektivna občutka, da je član velike Gradisove delovne skupnosti. Da seznanim čim širši krog naših delavcev z interesantnimi deli, ki jih izvajamo po naših edinicah, sem se namenil dati v tem članku nekaj zanimivih podatkov o naših objektihi. Poglejmo najprej naše največje gradbeno vodstvo Ljubljano.

Pričnimo z gradnjo petih 14-nadstropnih stolpnih, ki jih nadaljujemo iz prejšnjega leta. Prva mora biti vseljena ob koncu aprila, druga mesec dni kasneje. Tretja stolpnica mora biti gotova do septembra, četrta do decembra letos, zadnja pa ima dogotovitveni rok maj 1962. Od stanovanjskih objektov gradi gradbeno vodstvo Ljubljana še montažne hiše po sistemu PBM in to v Mostah in v Šiški. V Mostah bo prva montažna hiša dograjena v rekordnem času 8 mesecev. Štiri montažne hiše v Mostah in šest v Šiški so letošnji program montaže, od tega 5 vseljivih v letošnjem letu, kar je vsekakor lep uspeh. Med največje objekte, ki jih gradi Gradis letos, sodi brez dvoma gradnja konzorcija poslovne stavbe na Titovi cesti v vrednosti 1.200 milijonov dinarjev. Prvi trakt bo maja gotov, celoten objekt pa oddan investitorju do novembra letos.

V okviru polmontažnih gradenj bodo trije stanovanjski stolpiči letos končani, novo gradbišče v Novih Jaršah pa obsega 21 12-stanovanjskih objektov v polmontaži, od katerih bo četrto letos gotovih. Letos bodo gotova tudi skladišča »Trga na debelo« in Vajenska šola, dočim bomo gradnjo velike bolnice v Šiški nadaljevali še drugo leto.

V zadnjih dneh je moralo gradbeno vodstvo Ljubljana prevzeti gradnjo novega podcestnega kolektorja pod preurejeno Titovo cesto na odseku od Pošte do Trga revolucije, delo ki je zaradi silno kratkega roka, utesnjenega med rušitvena dela na tem odseku in gradnjo novega cestišča, ki mora biti do 1. maja gotovo, zelo zahtevno. Gradbeno vodstvo Ljubljana ima lepo perspektivo razvoja, saj bo možno prevzeti na mestnem področju velike in zahtevne objekte tudi v bodoče.

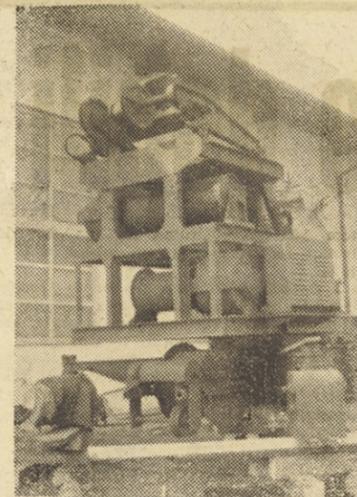
Gradbeno vodstvo Maribor, ki je drugo po velikosti, ima trenutno poleg velikega števila manjših objektov v gradnji zanimivo halo pri »Elektrokovini« v Mariboru. Končuje pa dela na Aškerčevi šoli v Mariboru, 10-nadstropno stolpnico za PTM, gradnjo velikih žitnih silosov v Mariboru in Višjo komercialno šolo. Medtem ko so dela na glavni hali elektrolize v Kidriče-

vem začasno odložena, so na tem sektorju v teku dela na dekantatorjih, jeseni pa bodo predvidoma pričela glavna dela na elektrolizi. Novo obširno delovišče odpira to gradbeno vodstvo v Ormožu, Ljutomeru in bližini Ptuja, kjer bo gradilo 2 tehnično zelo zanimivi gradnji vinskih kleti in tovarni močnih krmil. Gradbeno vodstvo ima zelo lepo perspektivo, samo projekti dotekajo prepočasi.

Težave pri zaposlitvi kapacitet so nastopile letos pri našem tretjem gradbenem vodstvu — Celje. Ker predvidena večja dela na novi industriji v Velenjskem bazenu letos še ne bodo oddana in tudi investitorji v Hrastniku, kjer delamo za steklarino in kemično tovarno, nimajo projektne dokumentacije za nadaljnja dela, je nastal trenutno močan zastoj, ki ga je še povečalo pomanjkanje projektov za silos Zalec in ustavitve del na tem sektorju. Gradbeno vodstvo se je na pobudo centrale zato odločilo, da prevzame za letošnje leto tudi nekaj nalog na ljubljanskem področju in je prevzelo za ca. 180 milijonov del na ureditvi novega lokotovornega kolodvora pri Ljubljani in gradnjo hale za Razstavišče v Ljubljani v vrednosti 272 milijonov dinarjev. Posebno druga naloga je izvedbeno in tehnično zelo zahtevna, še posebno, ker je rok vezan na razstavo, ki bo pod streho te nove hale že v oktobru letos.

Na domačem terenu dela gradbeno vodstvo še na stanovanjskih objektih v Velenju (dela iz l. 1960) ter v Cinkarni in na skladišču »Zitarka« v Celju. Med letom je pričakovati izboljšanje tako na sektorju Hrastnik in v Zalecu, kjer bo po prejemu projektov možno intenzivno nadaljevati z deli.

Gradbišče Jesenice ima tudi letos polno zasedene svoje kapacitete. Poleg zelo lepega mostu v Soteski, ki bo zabetoniran 1. aprila, je že sklenjena preluminarsna pogodba za most na Javorniku (150 m), dogotovi-

Popolnoma nov žerjav POHORC, ki že nekaj mesecev počiva v Centralnih obratih

ti bo treba velika stanovanjska bloka na Plavžu, vse leto pa bo dela tudi še na železniškem podvozu, priključkih in peronu na Jesenicah. Industrijski hali »Verige« v Lescah sledi hala »Elnaca« v Begunjah, h koncu pa gre gradnja hotela na Bledu. Znatna dela pa izvaja jeseniška edinica tudi v železniški Jesenice in na lastnih investicijah.

Gradbišče Koper bo letos polno zaposleno na gradnjah v okviru pristanišča Koper. Drugemu navezu v dolžini 135 m, ki je že gotov, bo letos sledila gradnja novih 145 m obale, za katero že betoniramo 100 t težke bloke. Na istem mestu je že dogovorjena gradnja štirih velikih podnih skladišč za potrebe pristanišča (skupna vrednost skoro 450 milijonov dinarjev), dočim se v kratkem predvideva gradnja še nadaljnjih dveh. Ker bo treba še končati 10-nadstropno stolpnico in nekatera dela v Poreču in Strunjanu, je naloga brez dvoma velika.

Gradbišče Ravne. To gradbišče ima zaenkrat še precej dela z lani prevzetimi deli na valjarni, Domu telesne kulture, hotelu Crna in na štirih stolpičih, ki jih gradi na Čevlju. Znatne sile bo treba vložiti v letošnje lastne investicije te naše edinice, ki bo v novem naselju položilo temelje svoji stalni kapaciteti na tem področju. Za nova dela zaenkrat še niso v teku pogajanja.

Gradbišče Ljubljana-okolica ima letos glavno delo v prevzetih objektih na novem lokotovornem kolodvoru pri Ljubljani. Znatna zemeljska dela, kanalizacije, objekti, predvsem pa glavna velika hala lokotovornega skladišča z 12.000 m² tlorisa bodo lepa dela, ki jih izvaja ta naša edinica. Dodatna dela na gradnji opekarne v Podutiku, v Zalogu in v Goricanah še dopolnjujejo letošnje naloge.

Gradbišče Kranj je naša najmlajša edinica, ki je v lanskem letu organizirala svojo dejavnost tako, da bo letos že lahko prevzela nase večjo nalogo. Zelo lep in zahteven objekt velikega mostu čez Kokro in gradnja 5-stanovanjskih blokov na Zlatem polju v polmontaži sta glavna sektorja, ki ju bo dopolnjevala gradnja skladišča pri železnici in predvidena gradnja novih objektov tovarne Sava v Stražišču.

Ze samo naznačena dela bodo polno zaposlila naše delovne kolektive in naše kapacitete. Ker pa se med letom vedno pojavljajo nove naloge, ki jih moramo prevzeti, bodisi ker sta njihov obseg ali zahtevnost primerna in so objekti na našem direktnem interesnem področju, ali ker to zahtevajo drugi interesi, je nujno, da neodložljivo usmerimo naše sile na povečanje kapacitet. Uspeh pa bo boljši in naši napori uspešni samo tedaj, če bomo to povečanje iskali v boljši mehaniziranosti in opremljenosti in v odkrivanju notranjih rezerv, predvsem pa v pravilni zaposlitvi vsakega člana kolektivov tako, da bomo večjim nalogam kos z istim številom zaposlenih.

Ing. Alfred Petela

Tudi to bo nekoč

Andrej ni svojega dela nikoli čutil tako s srcem. Potem je na mah odprl oči in spoznal: saj gradim stanovanja. Stanovanja!

Vsako jutro je prihajal na delo. Vestno je opravljal naloge, bolj vestno bi jih ne mogel. Mladost in delo. Bilo mu je kot športniku, ki se vsak dan znova zažene pri treningu za novimi uspehi. Delo na zgradbi je bilo za Andreja pesem in harmonija mišic, parada moči, v kateri je pogosto prvačil. In je vedel, da to mora biti. Kakor tovarne, mostovi in ceste, morajo biti zgrajena številna stanovanja.

Takrat, ko je gradnjo stanovanja občutil z lastnim srcem, se je bil že spoznal z Vero. Velikokrat je prišla na stavbišče in pregledovala norme, merila učinek ali kaj takega. Včasih sta izmenjala besedo in Andreju je bilo pri tem nekako nerodno. Kljub svoji moči je precej časa zbiral pogum, preden ji je dejal: »Kako pa po šihu? Ali utegneš...«

Vera takrat zares ni utegnila. Res. In kolikor bolj jo je kasneje poznal, je razumel, da ni bila ena tistih, ki bi kar takoj privolila. Čeprav samo na sprehod. Pa vendar je tako moralo biti in njuna ljubezen se je razcvetela ko španski bezeg sredi maja. Kolikokrat sta hodila dolge ure po predmestju, brez besede, tiha, zatopljena v čar bližine drug drugega.

Tako je bilo tudi tisto uro, ko sta sedela ob reki. Sinjezelena je nosila s seboj rdečkasto listje. Zgodnja jesen ali pozno poletje, nikoli ne več prav natanko. Andrej jo je objel in poljubil.

»Uprla je vanj oči in iz njih je žarela mehka odanost. »Kako dolgo še, Andrej?«

»Osupnil je. Dekle je s pogledom preletelo mirno gladino Sabe in oči spet obrnilo vanj. »Mislim, zakaj hodiva skupaj?«

»Da, zakaj. Nehote je Andrej odtegnil roke in jih položil v naročje. O tem ni razmišljal. Vedel je, da jo ima rad, srečen je bil, kadar je utegnula in odšla z njim iz mesta. Hrenovel je po njej vsak dan bolj. Saj, zato hodita skupaj. Ikrafti pa ga je prešinilo spoznanje, ki se nam

često utrne v drobcu sekunde. Kaj pa živiljenje? Ali je to živiljenje? Ali ni živiljenje nekaj več? Da, to naj bi bilo uvod v živiljenje, ki prinese človeku zadoščenje.

Spet se je Andrej obrnil k dekletu. Tudi ona je sedela prekrizanih rok in strmela predse. Morda je potreboval nekoliko dalj časa, da je razumel, a razumel je sedaj. Dobro je razumel. Spet je stegnil roke k njej. Sklonil se je nad te dobre oči in rekel:

»Poročiti bi se morala.«

Nasmehnila se je. »Ti moj zlatek«, je rekla in pogladila njegove lase, ki niso nikoli ostali urejeni. Tolikokrat ji je že razodel ljubezen in ko bi je tudi ne, Vera ga je dobro poznala. In zato je ni presenetilo.

»Kako si neumen, mu je rekla in se privila k njemu. Zene gledajo na živiljenje iz drugih zornih kotov, kakor možje, v našem primeru bodoči možje. Vedela je, da Andrej ni od tu in da stanuje izven podjetja. Ampak za zakon potrebuješ streho nad seboj.

Da, streho nad seboj! Je ta čas premišljeval tudi Andrej. Vera je delila sobo s tovarišico. Obiskov nista smeli sprejemati. Najraje je po kosilu v menzi prebrala nekaj ur v mestu, v čitalnici, v kinu ali kjerkoli in se vračala domov šele na večer.

Andreja je obšlo, da tu ni rešitve. Saj ve, kako je s stanovanji dandanašnji dan. Tudi ona ve. Pošteno ji je povedal, da nima upanja. Toda spet so se mu nasmehnila njene oči in spet jo je moral objeti. Reka je počasi tekla mimo. In reka nima oči...

Hladno je bilo, ko sta sedela v kavarni. Sipe je oblinal mrzel dež in med dežjem so se utrinjale debele snežinke. Slačil ji je plašč in ga obesil na steno. Zasopljeno je sedel k njej.

»Vražji posel«, je rekel Andrej.

Vera je vedela, da je vražji posel iskanje strehe, tiste strehe, ki mora biti nad glavo. Mora. O bog!

Mrzlično ga je zgrabila za roke in osuplo jo je gledal.

»Kaj ti je?«

»Nič«, je rekla.

Pa ni strpela tako. Povedala mu je. Povedala, da ga ima rada, da je vse lepo in prav, ampak otroka bosta imela.

Andrej bi najraje planil pokoncu in kriknul. Pa se je moral obvladati. Stisnil ji je dlan.

»Ali res?«

Prikimala je. Andreju je hotelo raznesti prsi. Na mah

se je zdel sam sebi mož. Ali je res? Objel jo je in jo poljubil. Kaj zato, če so ju ljudje začudeno opazovali. Nič zato. Prav nič. Se tesneje jo je stisnil.

Je to res? Cisto zares?

To so potrjevale njene blage oči, odane in mirne. Sedaj so bile zares mirne, kajli ni je več težila bojazen. Saj ni prav vedela, česa se boji. Ampak sedaj se je razodela in odleglo ji je.

Nekoliko pozneje pa ju je spet težila streha, ki je nista imela.

»Sedaj oba gradiva«, se je nasmehnila Vera.

»Kar brž si sezidajva stanovanje«, je sneje priteglo Andrej.

Potem je fant vlekel z mokrim prstom po mizi. Tu bo sobica, za naju, zraven kabinet z otroško posteljo, spredaj kuhinja, iz sobe balkon z ograjo iz kovane železa...

Videla sta majhno stanovanje, s položnim pohištvom, polno otroškega prišča in sonca...

Zunaj je padal sneg v težkih kosmih in na ulici so se prižigale medle luči.

Vem in tudi vi veste, da je s stanovanji drugače. Tudi Vera in Andrej sta vedela. Se predobro. Toda čas je hitel. In vsemu nakljub je Andrej dekle presenetil. Presenetil? Kakor vzamete. A najhuje mu je bilo, ko sam ni vedel, kako bo novico sprejela ona, njegova bodoča žena.

Na pomlad je šlo. Sneg se je topil in ceste so bile blatne. Spomladi so ceste v predmestju vselej blatne. V mestih očistijo asfalt in vse je v redu. V predmestju ni tako.

Očistila sta čevlje, preden sta vstopila. Hiša je bila zidana pred vojno. Visokoprtilična. Sedem ali osem stopnic, potem po hodniku. Ozka vrata. Soba, dve okni na vrt, toda videlo se je samo nebo.

Obstala sta, sredi poda, med štirimi praznimi stenami. Ko je Andrej rekel: »To je najino«, mu je bilo težko. Stal je ob njej brez moči, da bi bil kaj rekel. To zares ni bilo stanovanje.

Vera je brala z njegovega nagubanega čela.

Andrej. — Zdrznil se je. Tedaj ga je ognjevitno objela, približala obraz njegovemu in dahnila:

»Tudi to bo nekoč. Andrej, bo, bo!«

Koliko vere je bilo v njej! In on je omahoval! Poljubil jo je in zatrdno vedel: »Boljše družice bi ne mogel najti!«

SKLEPI DELAVSKEGA SVETA PODJETJA

1. Za overovatelja zapisnika VII. zasedanja delavskega sveta podjetja z dne 22. III. 1961. se izvolita Ovi-jač Jože in Golnar Martin.

2. Osebnih dohodkov na stalnost se bo izplačal po potrditvi Pravilnika o osebnem dohodku na stalnost, z veljavnostjo od 1. I. 1961.

3. DS potrdi delo upravnega odbora podjetja med VI. in VII. zasedanjem.

4. DS potrdi zaključni račun za poslovno leto 1960. z naslednjo razdelitvijo čistega dohodka:

— za osebne dohodke delavcev	
a) za kritje že izplačanih akontacij	1.772.145,512
b) za končno delitev edinicam	46.961.000
c) za končni obračun nagrad	20.817.000
d) za nepredvidena plačila	5.076.488
	1.845.000.000

— za obvezno vplačilo v rez. sklad podjetja 21.479.052

— za obvezno vplačilo v skup. rez. skl. gradb. 29.274.473

— za nerazporejeno 113.508.622

skupaj: 2.008.062.148

5. Potrdijo se spremembe v inventurnem popisu za leto 1960., ki so naslednje:

— poveča se vrednost osnovnih sredstev za skupno vrednost 29.292.022 dinarjev, to je od 3.066.781.709 na 3.096.073.731 dinarjev in

— zmanjša se vrednost inventurnih zalog materiala in drobnega inventarja za 199.378 din in s tem v zvezi inventurni presežki za 44.460 dinarjev.

6. Nerazporejena sredstva se namenijo:	
Za plačilo anuitet za stanovanjsko akcijo	10.153.400
Zavodu za stan. izgr. za zadrž. plač. stan. razl.	28.754.467
Dotacije sindikalnim podružnicam	6.000.000
Dotacije športnim društvom podjetja	2.000.000
Dotacije za športni dan podjetja	1.000.000
Dotacije za nagraditev 15 in 10 letnikov podj.	1.000.000
Za izgradnjo poč. d. Poreč, Ankanar, Pokljuka	27.000.000
Za strokovni dvig kadra	1.000.000
Za občasne podpore	500.000

25 % na obratna sredstva 77.587.867

za kritje izgube na počitniških domovih 19.746.967

za štipendije 11.680.740

Rezervirano 2.500.000

Skupaj: 2.593.048

7. Fond za investicije v znesku 219.257.995 din se koristi za:

Obveze iz leta 1960.	4.693.770
lastna udeležba pri 195 milij. posojila	5.585.000
Kurzna razlika za uvožene stroje	6.501.000
Obez. iz pogodbe za 2 žerava Liebherr	48.000.000
Obez. iz pogodbe za vibratorje Wacker	7.000.000
Lastna udeležba za najem. posojila za stroje	100.000.000
Za baze Jesenice, Maribor, Kranj, Ljubljana	20.000.000
Za dograditev betonarne	27.880.225

8. Kvota 46.961.000 dodeljena edinicam podjetja za

samostojno razpolaganje se razdeli v sorazmerju z ustreznim uspehom, po sledečem ključu:

Projektivni biro, Ljubljana	1.151.000
Gradbeno vodstvo Celje	4.325.000
Jesenice	7.490.000
Gradbišče Kranj	—
Gradbišče Koper	—
Gradbeno vodstvo Ljubljana	2.090.000
Gradbeno vodstvo Maribor	13.567.000
Podvelka	287.000
Gradbišče Ravne	6.377.000
Gradbišče Zalog	2.099.000
Kovinski obrati	5.588.000
Lesni obrti Skofja Loka	1.691.000
Obrat gradbenih polizdelkov	2.296.000

9. Mopede, katere uporabljajo posamezniki za službene potrebe se ne popravljajo na stroške podjetja, lahko pa se odprodajo.

10. DS pooblašča tov. Jožeta Lovrenčiča, tehničnega tajnika Sindikalnega odbora podjetja, da spremlja in zasleduje izvajanje sklepov delavskega sveta podjetja, šefi, edinic in oddelkov centrale podjetja pa so mu dolžni dati na razpolago zahtevano dokumentacijo in mu pomagati pri sestavljanju raznih poročil.

11. Razhoduje se baraka G-5923 in odstopi v last delavcu našega podjetja tov. Krašna Pavelu.

12. Trafo postaja v OGP Ljubljana se odda DES-u Ljubljana v lastništvo.

13. Potrdi se predlog stopnje amortizacije za vzdrževanje za leto 1961., ki je

3 % za popravilo objektov v vrednosti kta 001 657.632.822 din in znaša 19.728.985 in

6,5 % za popravilo strojev, strojnih naprav, orodja in transportnih sredstev to je od kta 003/0 1.538.935.460

kta 003/11 89.478.762

kta 003/2 2.262.947

kta 003/3 5.49.462.606

2.180.189.775 kar znaša 141.712.335

Skupna obveznost za vzdrževanje 161.441.320

14. Nagrado, ki so prejela delavnice Maribor od investitorja TE Soštanj v znesku 1.000.000 din se porabi za osebni dohodek edinic za odvedbo vseh dajatev.

15. V upravni odbor počitniških domov se imenujejo: Janžekovič Lado, Polagar Pavel, Surk Milan, Gruden Franc in Čepuš Alojz.

16. Cene za penzijske usluge v vseh domovih so:

— za člane kolektiva z najožjimi sorodniki (Pod najožjimi sorodniki se razumejo: mož oziroma žena in otroci, ki jih član kolektiva vzdržuje) 400 din/dan

— za izletnike 400 din/dan

— za prehodne goste (na potni nalog) 600 din/dan

— za tuje goste 1.500 din/dan

Predšolskim otrokom se zaračuna polovična cena dnevnega penziona.

Tuji gostje plačajo stroške prevoza v znesku 700 din v obe smeri.

Vsak član kolektiva lahko koristi s svojimi najožjimi sorodniki največ 14 dni penzijskih uslug v počitniških domovih po ceni 400 din/dan, več dni pa le v primeru, če je prostor in po ceni 600 din/dan.

17. Pooblašča se upravni odbor počitniških domov, da sestavi hišni red počitniških domov.

18. Izvedejo se nadomestne volitve v delavski svet podjetja in nove volitve za upravni odbor podjetja.

19. Iz 70 % kvote nagrad po členu 3. tč. d) Tarifnega pravilnika podjetja se za leto 1960. dodeli posameznim edinicam se naslednje nagrade:

	brutto din
Projektivni biro Ljubljana	63.500
Gradbeno vodstvo Celje	240.000
Gradbišče Jesenice	411.500
Gradbišče Koper	—
Gradbišče Kranj	—
Gradbeno vodstvo Ljubljana	115.000
Gradbeno vodstvo Maribor	745.500
Podvelka	15.500
Gradbišče Ravne	349.000
Gradbišče Zalog	116.000
Kovinski obrati	506.000
Lesni obrati Skofja Loka	93.000
Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana	127.000
Skupaj:	2.582.000

20. Iz 30 % kvote nagrad, s katero razpolaga delavski svet podjetja, se odobrijo glede na poslovni uspeh podjetja v letu 1960. sledeče nagrade v brutto zneskih:

Ing. Keržan Hugo — direktor podjetja	170.000
Ing. Uršič Jože — tehnični direktor	150.000
Debevec Božo — glavni računovodja	100.000
Ing. Mesarič Stefan — šef gradb. vodstva Ljub.	100.000
Ing. Cvahte Srečko — šef gradb. vodstva Celje	100.000
Ing. Pogačnik Anton — šef gradbišča Zalog	90.000
Kalin Danilo — šef gradbišča Podvelka	80.000
Bačar Albin — knjigovodja bilancist	80.000
Ing. Vasle Branko — šef OGP	70.000
Ravnar Iko — komercialni šef UCO	70.000
Ing. Lah Ivan — tehn. pomočnik gr. v. Maribor	70.000
Ing. Marinčič Franc — pomočnik upravnika UCO	70.000
Polak Mirko — glavni kalkulant podjetja	60.000
Ing. Sever Dragovan — šef plansko-stat. oddelka	60.000
Božič Ivan — šef nabav. oddelka centrale	60.000
Kunej Peter — pravni referent	50.000
Ing. Cerkovnik Rudi — v. d. referenta za last. inv.	50.000
Lenšček Anica — komerc. šef. gr. v. Ljubljana	50.000
Lavrih Malči — komerc. šef obrata Skofja Loka	40.000
Skofic Janez — referent HTZ	40.000
Ing. Škulj Saša — obratni inženir OGP	40.000
Perger Ivan — tehn. risar	30.000
Mrak Stana — referent za DOZ	30.000
Wabra Bruno — blagajnik	30.000

Predsednik DSP: Martin Zajšek

Zakaj so dobili nagrade

Predlog za nagrade iz 30 % kvote, ki je na razpolago DS podjetja.

Ob zaključku poslovnega leta 1960, ko so nam znani uspehi podjetja in posameznih edinic, moramo ugotoviti:

1. Naloge, ki jih podjetje izvršuje iz leta v leto, naraščajo, saj smo od leta 1957, ko smo izvršili realizacijo 5.246 milijarde dosegli v letu 1960 9.735 milijarde, to je 86 % več.

2. Celotno število zaposlenih se je v

	1957	1958	1959	1960
Inženirji	38	42	46	41
Tehniki	69	71	76	92
Na i inž. + tehnika	48,2 milij.	55,6 milij.	68,6 milij.	73,3 milij.
Indeks	100	116	142	152

Iz tega sledi, da so obremenitve celotnega tehničnega kadra pa tudi vodilnih uslužbencev komerc. stroke vedno večje. Pri tem so v tehničnem kadru vračunani tudi vsi tovariši iz Projektivnega biroja (22 oseb)

Zato smatramo za utemeljeno, da ob zaključku poslovne dobe predlagamo, naj bi nagradili naslednje tovariše:

1. Ing. Jože Uršič — tehnični direktor. Kot že pretekla leta je ing. Uršič tudi lani bistveno pripomogel, da so se v podjetju sprovedle številne tehnične zamisli in izboljšave. Med te moramo šteti zlasti intenzivno delo na uvajanju akorda, nadaljnjo izpolnitve nagradnega pravilnika, aktivno sodelovanje pri montažni gradnji in usmerjanje dela podjetja v pravcu specializacije. Pomembno je tudi njegovo delo pri skrbi za našega delavca, pri sugestijah za obnovevite naselij in gradnji naših počitniških domov. Njegovo delo se ne omejuje samo za redni delovni čas, temveč lahko rečemo, da dela v korist podjetja tudi izven predpisanih ur.

2. Tov. Božo Debevec — glavni računovodja dela v podjetju od leta 1946, ves čas na vodilnih mestih. Njegovo delo se je zlasti uspešno kazalo v nenehni skrbi za denarna sredstva, izerjave in dobre odnose z banko. Vestno izpolnjevanje nalog in stalno spremljanje predpisov sta ga vodila uspešno skozi vse komercialne ukrepe, tako da podjetje ni nikoli trpelo škode. Tov. Debevec je v letu 1960 zaključil kot odgovorni glavni računovodja svoje delo in predaja svoje mesto tov. Ravnarju. Mislimo, da je predlog nagrade, četudi ni plačilo za ves trud in napor, ki ga je v teh letih vložil v svoje delo, utemeljen.

3. Ing. Stefan Mesarič — šef gradbenega vodstva Ljubljana. Gradbeno vodstvo Ljubljana je v letu 1960 povečalo svojo realizacijo za ca 30 %. Tak porast je nedvomno vezan na bistveno povečane napore, ki jih je moral vložiti v svoje delo tov. ing. Mesarič. Poleg tega je bilo gradbeno vodstvo Ljubljana vedno tista edinica, ki je ob iniciativi tehn. kadra podjetja sprovajala v življenje mnoge napredne sisteme kot polmontažo in montažo, često se ne popolnoma

tem času povečalo od 4305 na 4984 delavcev in uslužbencev po spisku, t. j. za 16 %.

3. Četudi so se cene gradbenih storitev dvignile od leta 1957 do leta 1960 za ca. 37 %, vendar moramo oceniti dvig storilnosti za 17 % nasproti letu 1957.

4. Kljub bistvenemu dvigu realizacije pa se število tehničnega kadra ni bistveno spremenilo, kar je razvidno iz spodnje tabele:

	1957	1958	1959	1960
Inženirji	38	42	46	41
Tehniki	69	71	76	92
Na i inž. + tehnika	48,2 milij.	55,6 milij.	68,6 milij.	73,3 milij.
Indeks	100	116	142	152

dognanih niti finančno v začetku najbolj učinkovitih. Ing. Mesarič se je poleg tega moral često lotiti del z izredno ostrimi roki (razstavišče, Montaža Vodmat), kar mu je zadajalo vrsto skrbi. Tako naglemu dvigu nalog je zopet prenašal delo skrbi na vodstvo gradbenega vodstva, kar žal tehnični kadri niso številno sledili. Zadožitve za lastnimi investicijami brez posebnih dobičkov so enako prinašale več dela kot uspeha. Kljub vsemu lahko rečemo, da je edinica uspešna in je v dobršni meri to zasluga tov. ing. Mesariča.

4. Ing. Srečko Cvahte — šef gradbenega vodstva Celje. Naloge, ki jih je moral reševati ing. Cvahte, so bile v prvi vrsti borba za posel s priložno močno konkurenco lokalnega podjetja Ingrad, izredno raztreseni sektorji, zahtevni objekti in težave z ne vedno najboljšimi kadri na teh sektorjih. Temu so se pridružili še nesigurni investitorji (Zalec, Velenje), ki nikakor niso vedeli za svoje naloge, še manj pa so imeli načrte in sredstva. Zasluga ing. Cvahteta je, da je kljub temu uspel uvesti od vseh edinic najboljše tehnično evidenco, v sodelovanju s komercialnim šefom pa tudi najboljše plačevanje situacij. Kljub borbi za delo, finančni efekt ni izostal.

5. Ing. Anton Pogačnik — šef gradbišča Ljubljana — okolica. Kljub temu, da edinica v začetku leta ni imela posebnih zadolžitvev v samem Zalogu, je uspešno z deli na železnici in kasneje v Podutku in Medvodah ustvariti kapacitete, ki so za edinico primerne. Dosežene cene so bile s prizadevanjem ing. Pogačnika take, da so omogočale izreden finančni uspeh. Zasluga ing. Pogačnika je tudi, da je kljub boleznim zasledoval delo svoje edinice in aktivno sodeloval, hkrati pa je uspel bistveno prispevati k strokovni rasti svojega podrejnega tehničnega naraščaja. Upošteval je njegovo bolezen, ki ga je ovirala v delu, pa je njegov uspeh v delu še posebno pomemben.

6. Danilo Kalin — šef gradbišča Podvelka. Gradbišče Podvelka je večino svojih del zaključilo že v letu 1959, za leto 1960 je ostalo del samo še za 45 milijonov. Kljub temu je edinica dosegla tretji

najboljši uspeh v podjetju, kar je seveda predvsem zasluga tov. Kalina, ki je uspel finančno realizirati vsa izvršena dela, pospraviti gradbišče in ga zaključiti. Upošteval je, da lokacija Podvelka ni najprijetnejša, je to tov. Kalin boril tudi z mnogimi kadrovskimi vprašanji, uspešno pa je reševal tudi politične probleme edinice. Če upoštevamo nadalje, da je bil praktično brez stalnega komercialnega šefa, je njegov uspeh še posebej ceniti.

7. Albin Bačar — knjigovodja bilancist. Kot ostala leta, je tudi letos glavno breme pri izdelavi zaključnega računa za leto 1960 ležalo na ramenih tov. Bačerja. Kljub povečani realizaciji in s tem v zvezi obsežnejšim delom, pa je uspešno tov. Bačerja izvršiti bilanco predčasno tako, da imamo dovolj časa, da jo še analiziramo in potem v roku oddamo. Zasluga tov. Bačerja je, da je uspel pravočasno dobiti od edinic potrebne podatke in nato izdelati bilanco. Njegova zasluga je nadalje v tem, da spriti in točno spremlja nove predpise in ekonomske instrumente, jih daje edinicam s potrebnim tolmačenjem in vednost in izvaja tudi ostale poverljive naloge okrog analiz v splošno zadovoljstvo.

8. Ing. Branko Vasle — šef obrata gradbenih polizdelkov. Tov. ing. Vasle zaseda delovno mesto šefa obrata gradbenih polizdelkov šele krajši čas. Prej pa je bil tehnični pomočnik gradbenega vodstva Ljubljana. Na gradbišču Ljubljana se je odlikoval z vestnim in požrtvovalnim delom, z dobrim strokovnim znanjem in pronicljivimi analizami, ki so edinici dobro služile. Se bolj pa so se njegove kvalitete pokazale na novem službenem mestu, kjer naše gradbeništvu prvič posega v industrijsko proizvodnjo stanovanj — postopek, ki je za naše razmere vsekakor pionirski. Uspehi, ki jih je dosegel doslej, nam jamčijo, da smo na pravi poti. Njegova zasluga je tudi uvedba OBOL, ki nam bo dal šele točne podatke o razporeditvi naših stroškov.

9. Iko Ravnar — komercialni šef centralnih obratov. Tov. Ravnar je eden naših najboljših komercialnih šefov, ki ne samo, da je uspešno vodil poverjeno nalogo knjigovodske linije, temveč je bil tudi komercialist, lastnost, ki je žal nimajo vsi komercialni šefi. Posebno pa se je izkazal pri uspešnem izvajanju naše investicijske politike do končnega rezultata. Nedvomno mu je njegovo uspešno delo v CO prineslo tudi zasluženo priznanje z imenovanjem za komercialnega direktorja celotnega podjetja.

10. Ing. Ivan Lah — pomočnik gradbenega vodstva Maribor. Maribor je v letu 1960 visoko presegel postavljeni plan in pri tem dosegel nadpovprečni finančni uspeh. V letu 1960 se je v tej edinici dvignila tudi produktivnost dela. Vsekakor je velik del tega uspeha prištel tov. ing. Lahu za katerega predlagamo nagrado.

11. Ing. Franc Marinčič — pomočnik upravnika CO. Tov. Marinčič je obenem šef konstrukcijskega biroja CO in je pod njegovim vodstvom bilo tudi v letu 1960 skonstruiranih vrsta strojnih naprav, za katere bi tov. Marinčič lahko upravičeno zahteval avtorski honorar ali pa premijo za racionalizacijo.

12. Mirko Polak — glavni kalkulant podjetja. V letu 1960 se je znatno dvignila storilnost kalkulacijskega oddelka, saj je bilo z istim kadrom izvršeno mnogo več kalkulacij, kar je razvidno iz dolnje tabele: leto 1959 92 kalkulacij v predračunski vrednosti 4.874.804.826 din, v letu 1960 pa 127 kalkulacij s predračunsko vrednostjo 7.013.309.870 din.

Prav tako je tov. Polak uspešno zastopal koristi podjetja pri investitorjih in je uspešni zaključek poslovnega leta 1960 v veliki meri tudi njegova zasluga.

13. Ing. Dragovan Sever — šef plansko statističnega oddelka. Ker imajo razne državne institucije vedno večje zahteve, se je delo v planskem oddelku močno povečalo. Razen rednega dela s planom in raznimi poročili je planski oddelk izvrševal tudi vse obračune nagradnevanja po kvartalih, kar je obsežno delo, ker je bilo treba obračunati povprečno 731 ljudi. Mesečno je treba obdelati 7 raznih poročil, ki jih dostavljajo edinice, sestavljati 2 knjižice o stanju osebja, poročilo za banko, 4 gradbena poročila, poročilo DOD, pregled akordnih obračunov, odstotek del v akordu, pregled tarifnih postavk, knjižico 412 — opravljene ure — knjižico ure in osebni dohodki, knjižice po edinicah o gradbeni realizaciji, 3-mesečno poročilo o stanovanjski izgradnji, poročilo za Biro gradb., poročilo ZR za statistiko dela, letno poročilo po gradbenih objektih, kompletno letno poročilo o materialu in glavnih podatkih o bilanci in strojnem parku, večkrat modifikacije plana, detajlni pregled prevzetih del za banko. Prej sta bila poleg šefa dva teha, sedaj samo 1 statistik in ena moč, ki smo jo pričeli. Zaradi izrednega prizadevanja in vestnosti se predlaga nagrada.

14. Ivan Božič — šef nabavnega oddelka centrale. Za izredno prizadevanje pri nabavi osnovnih materialov zlasti betonskih želez, cementa, lesa in drugih. Ker redno dodeljeni kontingenči ne zadostujejo, je bilo potrebno znatne količine nabavljati preko tega. Dobava je otežkočena zaradi neplačevanja računov z naše strani, zaradi česar često dobavitelji stornirajo sklenjene pogodbe. V letu 1960 je organiziral prodajalni odvečne robe.

15. Peter Kunej — pravni referent. Iz poročila pravnega oddelka je razviden velik porast naših tožb in sploh dela v pravnem oddelku. Obseg nalog nas je prisilil na to, da smo predvidevali še eno delovno mesto v pravnem oddelku, ki ga žal nismo zasedli za ustrežajočo osebo. Kljub temu pa je bilo delo dobro opravljeno, število skoro 1000 pravnih spisov pa zgornjo govori o obsegu dela. Če dodamo k temu še to, da je odstotek uspešnih tožb zelo visok, nadalje, da je tov. Kunej stalni svetovalec in pregledovalec vseh pogodb s pravne strani, smatramo, da je v letu 1960 uspešno vršil svoje delo.

16. Ing. Rudi Cerkovnik — projektant. V. d. ref. za lastne inv. Po odhodu tov. Macorattija do nastopa tov. Pirca je opravljal posle v d. referenta za investicije. Posel je vedno in prizadevno opravljal in bil med drugim zaradi tega oškodovan na kolektivnem akordu Projektivnega biroja.

17. Anica Lenšček — komercialni šef gradbenega vodstva Ljubljana. Kot za šefa edinice ing. Mesariča, velja tudi za Lenščekovo, da je hitri dvig realizacije od leta 1959 na l. 1960 otežkočil delo komercialnega sektorja in mu poleg samega obsega dela napravil še niz organizacijskih in kadrovskih problemov. Uspešna rešitev teh vprašanj je brez dvoma zasluga tov. Lenščekove. Poudariti je treba zlasti velik obseg del in delno še neizkušeni kader, s katerim je bilo treba delo opraviti, kar seveda šefu komercialnega sektorja daje še toliko več skrbi, pa tudi odgovornosti. Zasluga tov. Lenščekove je, da danes to delo teče, da je evidenčni del urejen v zadovoljivem obsegu.

18. Malči Lavrih — komercialni šef obrata Skofja Loka. Četudi je tov. Lavrihova prešla iz gradbenega vodstva, torej gradbene stroke, na mesto komercialnega šefa lesnega obrata, lahko ugotovimo, da se je v postu dobro znašla in ga opravlja v naše splošno zadovoljstvo. Bilanca oddaja pravočasno in v redu, ki pa tudi zelo samostojna in delavljiva.

19. Janez Skofic — referent za THZ. Za izredno prizadevanje za izboljšanje HTZ službe in stanovanjskih pogojev delavcev. Dočim se je v letu 1959 ponesrečil vsak 5. delavec, se je v letu 1960 ponesrečil le vsak 7., kar je v nemajhni meri zasluga tov. Skofica.

20. Ing. Škulj Saša — obratni inženir Obrata gradbenih polizdelkov. OGP stalno dviga proizvodnjo tako po obsegu kakor tudi po asortimanu. Premagovanje začetnih težav, uvajanje novih tehnoloških procesov in uvajanje delavcev v proizvodni proces nalaga na obrat. Ing. izredne naloge, ki jih tov. ing. Škulj uspešno opravlja.

NA POHORJE ALI V ANKARAN?

Veliko je bilo v zadnjem obdobju razprav o razvoju gospodarstva, dvigu produktivnosti dela, delitvi dohodka itd. Čas je torej, da se tudi pomenimo, kako bomo letos koristili letni dopust.

Zdravo in pravilno izkoriščanje prostega časa pomeni zelo pomemben faktor v borbi za večjo produktivnost. Sprostitev živčne in duševne napetosti človeka v sodobnem načinu in tempu proizvodnje je odločilnega pomena, zato je vprašanje, kje in kako bomo preživeli letni dopust, bistvenega pomena.

Podjetje »Gradis« si je skozi vsa leta prizadevalo nuditi našim delavcem po napornem delu čimveč ugodnosti. Z dograditvijo počitniškega doma v Poreču, ki je bil postavljen z ogromno večino prostovoljnega dela in ob pomoči vseh članov kolektiva, so se naše kapacitete v počitniških domovih povečale za 60 postelj. Celoten razpored pa je naslednji.

V letošnjem letu se prične sezona v počitniškem domu v Poreču 1. maja, v počitniškem domu v Ankaranu 15. maja, dočim je počitniški dom na Pohorju odprt vse leto.

Rok za prijavo v enega izmed naših počitniških domov je 15. april. Prijavijo se lahko le člani kolektiva z najozjim družinskimi člani.

Cene po vseh domovih za penzijske usluge so:

Za člane kolektiva z najozjim družinskimi člani 400 din dnevno, za izletnike 400 din dnevno, za prehodne goste 600 din dnevno,

za tuje goste pa 1500 din dnevno. Skupinski izleti morajo biti prej prijavljeni.

Tuji gostje se bodo sprejemali le po predhodni odobritvi Upravnega odbora počitniških domov.

Odhod v Ankaran bo vsak torek ob 9. uri izpred glavnega kolodvora, v Porečju pa vsak četrtek ob 9. uri prav tako izpred glavnega kolodvora. Vsak zainteresiran naj izpolni podpisano prijavo ter jo do

15. aprila dostavi v kadrovsko-socialni sektor centralne podjetja.

Po razporeditvi mest v počitniških domovih bo vsak zainteresiran prejel pismeno odločbo, na kar je dolžan plačati v blagajni edince polovico dnevnega penziona, to je 200 din za vsak oskrbni dan. Blagajna edince je dolžna kopije potrditi o vplačilu poslati KSS — v centralo podjetja. Kdor ne vplača vnaprej vsaj polovico zneska, izgubi pravico do letovanja. Ostalo razliko bo vsak vplačal v avtobusu in prejel bloke za prehrano.

Otroci do 6 let starosti plačajo polovico dnevnega penziona.

Zaradi pomanjkanja finančnih

sredstev v letošnjem letu ne bo možno v celoti urediti obale pri počitniškem domu v Poreču, zato priporočamo vsem zainteresiranim, ki imajo stare otroke do 8 let, da se za to sezono prijavijo le v počitniški dom v Ankaran.

Razpored prijaviteljev bo izvršil upravni odbor počitniških domov, prosimo člane kolektiva, da z razumevanjem sprejmejo vsako spremembo datuma, za katerega se je odločil. Nemogoče je namreč vse dopustnike planirati le meseca julija in avgusta.

Vsa ostala pojasnila daje upravni odbor počitniških domov.

L. C.

Počitniški dom na Pohorju vas vabi

Vse ljubitelje planin je naš dom na Pohorju navdušil po svoji lepoti, legi in razgledu. Le v zimskem času je bilo nekoliko slabše, ker nekatere sobe niso imele peči. Ta problem je sedaj rešen. Iz skupnega sklada smo dobili nekaj denarja, nekaj pa je dodalo gradbeno vodstvo Maribor in tako smo prizidali prizidek, uredili v njem kotlarno in dom je dobil v zimskem času tako prijetno toplino.

Dom je kljub temu ostal prav tako lep, pridobili pa smo še tako potrebno pomivalnico posode in shrambo živil.

Prijatelji planin, dom na Pohorju vas pričakuje ob vsakem času. Za pristrčen sprejem bo poskrbel prijazen upravnik Babič. Ljubitelji dobre jedače pa se težko ločijo od kuharice tov. Senekovičeve, za dobro voljo pa skrbi štajersko vino po zmernih cenah brez postrežnine. Vsi, ki še niste obiskali na-

šega zelenega Pohorja: Korajža velja in kdor bo prišel enkrat, ta si bo želel še večkrat tja. Na svidenje na Pohorju.

Ton

Iz JLA nam pišejo

Tovariš Jože Pogledič iz gradbenega vodstva Ljubljana, ki služi vojaški rok v Banja Luki, nam je poslal tole pismo:

Dragi tovariši!

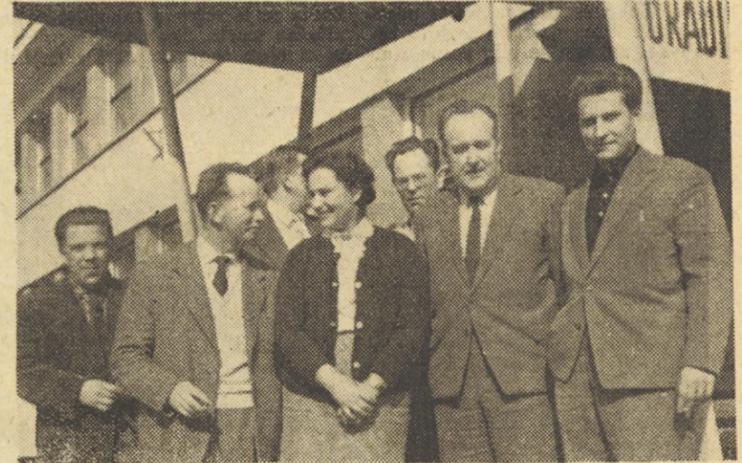
Le nekaj dni je minilo, odkar sem oblekel vojaško suknjo. Imam se kar dobro in rad se spominjam veselih dni, ki sem jih preživel med vami. Lepo pozdravljam celoten kolektiv, posebno pa vse moje sotovariše, s katerimi sem skupaj delal.

Lepo vas prosim, da bi mi pošiljali »Gradisov« vestnik, za kar se vam vnaprej najlepše zahvaljujem.

Sprejmite iskrene pozdrave od vojaka Jožeta Poglediča VP. 7505/2 Banja Luka

Iz letne konference osn. org. Zveze komunistov Gradbenega vodstva »Gradis« Maribor

Tokrat je na vrsti skupina predavateljev na tečajih Centra za izobraževanje GIP »Gradis«. Od desne proti levi: ing. Röthel, ing. Sever, tov. Skofic, tov. Zupančičeva, tov. Mitja Zupančič, sekretar tov. Surk ter Republiški inšpektor tov. ing. Kaus.

S tečaja za polkvalificirane strojnike

Pri izpitih iz slovenščine je profesorica vprašala kandidata, kaj je to samostanik.

Kandidat je hitro odgovoril: »E, pa to je neštó, što samo stoji.«

Oženjenim možem povzročea največ težav, da ženo, ki jo imajo, podcenjujejo, ženo, ki bi jo pa radi imeli, pa precenjujejo.

Z občnega zbora sindikalne podružnice Maribor

Med odmorom se je diskusija nadaljevala na hodniku.

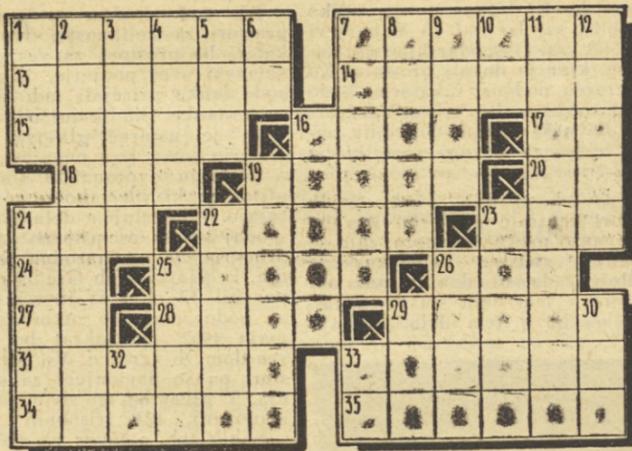
Prvi delegat: »Predsednik republiškega odbora tov. Pečan je dejal, da dajemo s tem sistemom proizvajalcem kolo v roke, pa naj vozijo samostojno.«

Drugi delegat: »Jaz pa mislim, da to ni več kolo, ampak motorno kolo. Mnogo pa nas je takšnih, ki še nimamo izpitov.«

Ceprav je konjska vprega po naših gradbiščih še najbolj sigurna, vozniki s konji vse bolj tonejo v pozabo

Križanka

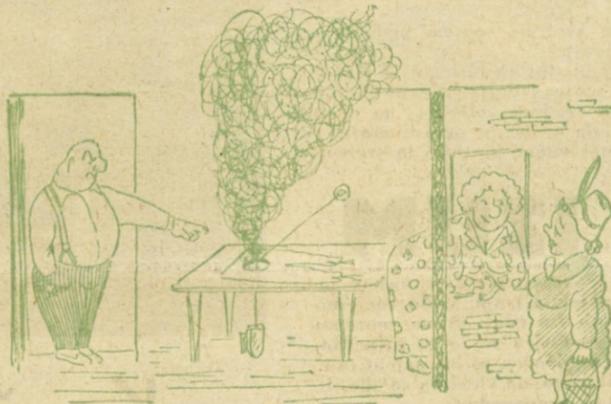
Vodoravno: 1. pojav pri prehladu, 7. zalivke votlega zoba, 13. delaven, gibčen, 14. najboljši slovenski tekač čez zapreke (Stanko), 15. zamorka, 16. pritok Savinje, 17. kazalni zajmek, 18. organ vida, 19. plavanje ravnina, 20. osebni zaimek, 21. znan gostinski lokal v Ljubljani, 22. kuhinjski ščurek, 23. žensko ime, 24. števnik, 25. svetel, bleščeč, 26. žuželka, ki boleče piči, 27. kratica za »Planinsko društvo«, 28. Ober, 29. aretiran, v ječi, 31. naziv za glas, pri katerega izgovorjavi nastanejo šumi, 33. tenki kosi, 34. prebivalci skrajnega Severa, 35. predsednica DS Centralnih obratov v Ljubljani (Hilda).

Navpično: 1. pred leti umrli slovenski pisatelj iz Savinjske doline (Janko), 2. agrotehnično industrijsko podjetje v Ljubljani, za katero je gradil obrate »Gradis«, 3. večkratni predsednik Centralnega delavskega sveta našega podjetja (Alojz), 4. ime slovenskega grafika Justina, 5. tuje žensko ime, 6. različna sočasnika, 7. noletni športnik, 8. sodobni slovenski pisatelj, ki je za-

slovel šele zadnje čase (»Sodni dar na vasi«), 9. veliko pristanišče v Alžiriji, 10. kratica za miligram, 11. važen obrat našega podjetja, 12. velika stavba iz rimskih časov v Pulju, 16. prvi predsednik Delavskega sveta v Zalogu (Edo), 19. sonarodnjaki, ljudje iz istega kraja, 21. predsednik Upravnega odbora CDO (Jože), 22. obstajam, sem na svetu, 23. tujka za žolco, hladetino, 25. zimsko vozilo, 26. zelenica v puščavi, 29. rastlina, zelišče, 30. katran, 32. začetnic enega najplodovitejših sodobnih sl nevohkspenirdgaoteex sodobnih slovenskih pisateljev, 33. kratica za predvojno nemško valuto.

Rešitev križanke

Vodoravno: 1. vlačilci, 9. Pahor, 14. aerodrom, 15. omara, 16. sanke, 17. Pan, 19. Abas, 20. Ido, 21. komandant, 23. ce, 24. stot, 26. duet, 27. ar, 28. tep, 29. U Nu, 30. sv., 32. Zaka, 33. stas, 34. oo, 35. Kidričevo, 38. prt, 39. Ogr, 40. ali, 41. koral, 43. Kranj, 45. Albanija, 47. Sever, 48. Napredak.

— Ja, elektrika bi morala biti dosti dražja. (Po Etesu)

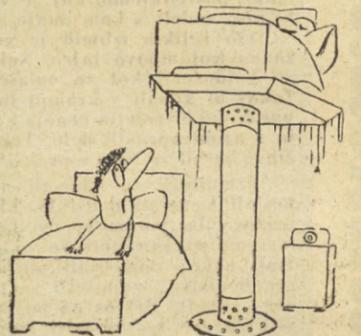

»Na Janez, to je za Tebe!«

GA IMA?

AVTOMATIZACIJA V SPALNICI

BRÉZ BESED

Našli so zaklad iz rimske dobe

V četrtek 30. marca je delavecem, ki z vrtnimi kladivi kopljejo kanal na Titovi 3 v Ljubljani ob 16,32 zastal dih. Bagrova žlica je namreč zadela na velik kvader iz kamna, ki ga ni mogla premakniti. Nekaj delavcev si je brž opasalo varnostne pasove in se spustilo v jamo. Pri podrobnejšem pregledu so ugotovili, da to ni navaden kamen, ampak da je pravzaprav velika kamnita skrinja. Na bagrovo žlico so nato privezali velike verige in z njimi dvignili nenavaden tovor iz jame.

Kako skrinjo odpreti, je bil zares velik problem. Se po dva tisoč letih je malta, s katero so zaprli pokrov, povsem okamenela, kar priča o visoki tehniki gradnje že za časa Rimljanov. Na gradbišču so takoj poklicali arheologe iz muzeja, ki pa jih tisto popoldne ni bilo v službi. Tako so delavci sami odprli skrinjo. Presenečenje je bilo velikansko. Skrinja je bila polna zlat-

en srebrnik, drugega pa ne. Zaklad so delavci takoj odnesli v skladišče. Nekdo je prinesel tehtnico, ki si jo je izposodil v bližnji trgovini z zelenjavo. Ugotovili so, da je bilo vsega zlata v tej kameniti žari 9,43 kg, srebrnikov pa dobrih 6 kilogramov. Skupna vrednost je po današnjih cenah na svetovnem tržišču okrog 3 milijone dinarjev.

Na skupnem sestanku, ki ga je šef ekonomske enote takoj sklical, so si zaklad razdelili in predstavljajo dohodek ekonomske enote za mesec marec. Tolikšnega dobička si v tej enoti še niso razdelili, najmanj pa so si ga pridobili s tako majhnim trudom. Slišali pa smo že, da hoče imeti centrala podjetja tudi svoj delež, ker piše v pravilniku o ekonomskih enotah, da participira centrala z določenim odstotkom od vsakega dohodka ekonomske enote. Enota se je takemu tolmačenju pravilnika uprla. Spor še ni rešen in bo o njem razpravljali osrednji de-

izpopolniti svojo numizmatično zbirko. Ne bi bilo dobro tudi, če bi za zaklad zvedela občina, ker bi terjala tudi svoj delež, da ne govorimo o banki, ki bi obračunala davek na izredni dohodek. Tako bi od vsega zaklada najbrž bore malo ostalo. Zato je dosti bolje, da o stvari ne govorimo preveč javno.

Ta fotografija je bila posneta nekaj minut, preden so odkrili zaklad. Pozabljen fotoreporter je namreč ugotovil, da v aparatu nima več filma, zato vam veselih obrazov, ki so odkrili zaplad, žal, ne moremo posredovati.

Izredna priložnost

Na poti v Južno Azijo, kjer bo naše podjetje gradilo velik namakalni jez, sta se naš tehnični direktor inž. Jože Uršič in inž. Vede ustavila za hip tudi v Gazi, kjer je pristalo letalo, da bi prevzelo novo gorivo. Ob prihodu na letališče jih je pozdravila četa vojakov OZN, ker smo namreč prevzeli dela v okviru tehnične pomoči OZN. Posnetek je velika redkost, saj so ga posneli na specialno naročilo Gradisovega vestnika, iz prijaznosti pa nam ga je posredovala tele-

foto služba. V sekretariatu Centralne podjetja pa so izdali uradno sporočilo, da tehnični direktor 1. IV. ne bo sprejemal strank zaradi službenega potovanja. Oba naša odposlanca se bosta namreč vrnila domov šele zvečer ob 17. uri s posebnim letalom JAT, ker je vožnja z železnico le predolga.

Iz zanesljivih virov smo tudi izvedeli, da bodo v centrali priredili obema vidnima predstavnikoma našega podjetja slavnosten spre-

jem, ki naj bi po svečanosti dosegal najmanj tistega, kakršnega sta oba doživela v Gazi. Povabljena je poštna godba in Avsenikov kvintet, ker bo po sprejemu v dvorani Centralne velika zabava. Vse stroške za pijačo in jedajo pa bodo krili iz reprezentančnega fonda podjetja. Zato ne zamudimo prilike in pozdravimo ta dan naša predstavnika pred Centralo. Po programu je predvideno, da se bosta pojavila pred upravnim poslopjem okrog šeste ure popoldne.

nikov in srebrnikov iz časa rimskega cesarja Justinijana, nekaj pa še iz kasnejše dobe cesarja Nerona, kar je ugotovil nek študent arheologije, ki se je prav takrat mudil na gradbišču. Študentu so pokazali le dva različna zlatnika in

lavski svet na svojem prihodnjem zasedanju.

Naj ob tej priložnosti še uredništvo svoje svetuje: Ne bi bilo pametno zadeve obešati na veliki zvon, da se ne bi oglasil muzej, ki bi hotel s temi zlatniki in srebrniki

IZREDEN IZUM

V Centrali podjetja so prejeli te dni prijavo, v kateri je skupina z nekega našega gradbišča prijavila izum, ki bo verjetno revolucioniral vse naše gradbeništvo. Za zdaj še ne moremo objaviti niti imen niti, na katerem gradbišču se je to pripetilo, da si ne bi izuma prisvojil kdo drug, še preden bi bil patentiran. Izdali so že nalog, da je gradbišče blokirano, na vhod pa so obesili tablo z napisom: »Nezaposlenim vstop prepovedano.«

Naš reporter pa se je prav te dni mudil v bližini gradbišča in je zaradi svojega izrednega nosu izvohal, da se tam dogaja nekaj posebnega zaradi tolikšnih varnostnih ukrepov. Zato vam lahko posredujemo, kaj je videl in slišal v razgovoru z delavci, ki niso vedeli, s kom imajo opraviti.

Ob velikih izumih je vedno tako, da so sila preprosti kot znano Kolumbovo jajce. Nekomu je namreč prišlo na misel, da so buldozerji kot za nalašč prirejeni za odkopavanje zemlje. Zakaj bi kopal s krampi in lopatami, ko pa lahko isto delo opravimo hitreje in ceneje z buldozerji? In res: naročili so stroje in z njimi opravili delo. Torej se jim je izum popolnoma posrečil in je bil že tudi v praksi preizkušen.

Izumitelji so napisali o preizkusu obširno poročilo in ga poslali Centrali podjetja, ki ga bo prav gotovo osvojila in ga priporočila, potem ko bo patentiran tudi drugim edinicam. Ne moremo pa razumeti, zakaj so se nekateri strokovnjaki na Centrali nekaj pomislili ob izumu tako epohalnega pomena za gradbeništvo. Izumitelji se potegujejo za nagrado iz enoodstotnega sklada. Bržčas pa bo izplačana šele takrat, ko bodo ugotovili, če gre res za prvi izum te vrste, ker se nekdo spominja, da je bral o tem že v neki strokovni reviji, ki je izšla na Zahodu. Če bodo ugotovili, da izum ni izviren in da so prišli na to misel že drugje s patentom in z nagrado seveda ne bo nič. Naša iskrena želja pa je, da se je tisti, ki govori o reviji, zmotil.

Končno naš Delavski dom

Končno bomo vendarle sezidali v Ljubljani svoj Gradisov delavski dom. Načrte zanj so napravili v našem projektivnem biroju, maketa doma, ki jo vidite na sliki, pa bo razstavljena v soboto 1. IV. v avli centrale Gradisa od 6.30 do 14.30.

Ves dom bo z opremo vred stal poldrugo milijardo dinarjev, vendar bo cena precej manjša, ker bomo precej materiala sami napravili v betonarni, gramoz bomo dobili iz svoje gramoznice, številne brigade strokovnih delavcev pa so se že zavezale, da bodo v prostem času delale na stavbišču. Tako bomo prihranili skoraj polovico denarja, v glavnem bomo morali plačati obrtniška dela in onemro Klubu tolikšni vsoti, ki jo bo treba odrediti za naš Delavski dom, jo bomo vendar-

le zmogli in je delavski svet na nedavnem zasedanju na Pohorju že odobril projekte in za prvo silo namenil 300 milijonov dinarjev.

Stavba bo zares impozantna ter bo podoba Ljubljane z njo veliko pridobila, saj bo stal ob Vilharjevi cesti tik za Gospodarskim razstaviščem, kjer je dovolj prostora. Ko bo zgrajen podvoz, s katerim bodo uredili ljubljansko železniško vozlišče, bo naša stavba dopolnila podobo bodočega novega trga, ki bo nastal pred njo.

V pročelnem delu stavbe bodo prostori centrale podjetja. Res bo samo zanjo preveč prostora, zato se poteguje vodstvo ljubljanskega gradbišča, da bi dobili tudi oni prostore v tem delu stavbe. Kljub temu pa bo v tem delu poslopja

še dovolj prostora, tako da bo do bilo prostore v njem tudi vodstvo celjskega gradbišča, ki se namerava preseliti v najkrajšem času v Ljubljano.

Tik nad vhodom so predvideni prostori za velikansko dvorano, v kateri bo prostora za ves osrednji delavski svet podjetja. V njej pa bodo lahko prirejali tudi sindikalne sestanke. Sindikalni odbor podjetja je namreč glasoval za to gradnjo samo pod pogojem, da bo v poslojpu dvorana za sindikalne sestanke, ki jih tako pogosto prirejajo. V osrednjem delu stavbe bo spodaj veliko osemstezno kegljišče, primerno za mednarodna tekmovanja, kegljaški klub Gradis pa je že povabil 12 ekip iz inozemstva, ki se bodo udeležile otvoritve za 1. maja 1962. Do takrat bo namreč ves dom že zgrajen. Vsi ostali prostori pa so namenjeni za stanovanja. V njem bo 476 dvoipol sobnih stanovanj, 124 trisobnih ter 400 samskih sob, s čimer pa stanovanjski problem vendar še ne bo rešen. Zadržniki so se na nedavnem sestanku že dogovorili, da se priključijo k gradnji tega doma, ker menijo, da je to najhitrejši način, da pridejo do stanovanj.

Stilno k projektu ni kaj reči, skoda je le, da niso predvideli dovolj garaž za osebne avtomobile, motorna kolesa in številne mopede. Projektanti so to napako uvideli takoj po zasedanju delavskega sveta in sedaj pospešeno prenašajo načrte, da bi tudi tej želji številnih Gradisovcev ustregli. Tega seveda prej niso mogli predvideti, ker standard še ni bil tako visok. Zdaj, ko so se tarifne postavke povečale za 20 do 30 %, pa je bilo treba zaradi tega načrt brž popraviti.

Ko je centralni delavski svet glasoval o tem projektu Gradisovega delavskega doma, se jih je pri drugem glasovanju kar pet vzdržalo, trije pa so bili proti. Po seji ni nihče izmed njih hotel dati nobene izjave za tisk prisotnim novinarjem in je ostal razlog za takšno njihovo stališče nepojasnjeno.

